

§ 10

Dnr 2016/BUN 0151

UTDRAG

Verksamhetsberättelse 2016

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 1 förskola och pedagogisk omsorg 2016 med uppfyllelse av mål och särskilda uppdrag samt uppföljning av verksamhet, kvalitet och ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
2. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 2 grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem 2016 med uppfyllelse av mål och särskilda uppdrag samt uppföljning av verksamhet, kvalitet och ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

Särskilt yttrande

Socialdemokraterna och Miljöpartiet inkommer med särskilda yttranden.

Protokollsanteckning

Vänsterpartiet inkommer med ett ersättaryttrande.

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram en verksamhetsberättelse för 2016.

Bilagor

- Verksamhetsberättelse 2016 förskola (170208) slutversion.pdf
- Verksamhetsberättelse 2016 Grundskola (170208) slutversion.pdf
- Rapport gemensamma nämnduppdrag 2016.pdf
- Tjänsteskrivelse.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Barn och utbildningsförvaltningen
Marika Lyman
Utredare
08-5782 91 53
marika.lyman@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-02-01

1 (2)

Diarienummer
2016/BUN 0151

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse 2016 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden

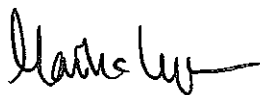
Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 1 Förskola och pedagogisk omsorg 2016 med uppfyllelse av mål och särskilda uppdrag samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.
2. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem 2016 med uppfyllelse av mål och särskilda uppdrag samt uppföljning av verksamhet, kvalitet, ekonomiskt resultat och riskhanteringsplan godkänns.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Monika Larsson
Förvaltningschef

Marika Lyman
Utredare

tyresö kommun

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har sammanställt verksamhetsberättelser 2016 för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden:

1. Förskola och pedagogisk omsorg
2. Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem.

Verksamhetsberättelserna redogör för uppfyllelsen av mål och särskilda uppdrag för 2016 från kommunplan och nämndplan. Verksamheten och dess kvalitet har följts upp liksom det ekonomiska resultatet. Dessutom redogörs för vidtagna åtgärder för att hantera risker och resultatet från kontrollinsatser enligt årets riskhanteringsplan.

Mål och uppdrag 2016

Barn- och utbildningsnämnden har definierat tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av trygghet, delaktighet och höga resultat.

Inom förskolan bedöms målet delvis vara uppfyllt. 90 procent av vårdnadshavarna anger att de är nöjda med förskoleverksamheten, men trenden är svagt nedåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har relativt stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus. Grundskolan når höga resultat. Eleverna har höga kunskapsresultat. Meritvärde, andel behöriga till gymnasiet samt andel elever med fullständiga betyg har haft en positiv utveckling de senaste åren. Något sämre resultat när det gäller elever med fullständiga betyg vårterminen 2016. Även områdena delaktighet och trygghet visar ökande eller stabila resultat. Eleverna är i hög grad nöjda med sin skola.

Resultaten för det strategiska målområdet attraktiv arbetsgivare är relativt lågt för både förskolan och grundskolan. Trenden är att sjukfrånvaron ökar och når över 10 procent inom förskolan och 7 procent i grundskolan. Andra mått som ger en indikation på hur attraktiv kommunen uppfattas som arbetsgivare är hur många anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Även här har förskolan och grundskolan relativt låga resultat. Frågan är mångfacetterad och ett antal faktorer har betydelse för medarbetarnas uppfattning om kommunen som en attraktiv arbetsgivare; kollegialt lärande,

likvärdighet, möjligheter till kompetensutveckling, medarbetes förutsättningar, ledarskap och arbetsmiljö är bara några aspekter.

Förskolan når goda resultat vad gäller det strategiska målområdet god och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter. Grundskolan når inte lika höga resultat. Förvaltningen arbetar intensivt på flera nivåer för ökat förtydligande av budgetprocessen, förändrat budgetarbete, tät uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi samt en tydligare kravställning om en budget i balans för hela verksamhetsområdet.

Förskolan liksom grundskolan har en hög uppfyllelse av de särskilda uppdragen från kommunplan och nämndplan.

Viktiga händelser under 2016

Organisationen verkställs och utvärderas

Den 1 januari 2016 realiserades förvaltningens nya organisation.

Förskoleverksamheten skiljdes från grundskolans organisation och verksamhetscheferna för förskola och grundskola blev chefer för förskolechefer respektive rektorer. För att åstadkomma en organisation med en ökad likvärdighet mellan de kommunala enheterna, större möjligheter för förskolechefer och rektorer att driva ett gott pedagogiskt ledarskap samt ha en hållbar organisation där resurserna används på ett effektivt sätt, var målet att hitta en rimlig nivå på omfattning av ansvarsområde för en chef. För förskolan är riktmärket två förskolor per chef och för grundskolan en skola per rektor. Under april-oktober utvärderades omorganisationen. Ett hundratal personer intervjuades, såväl chefer och personal inom förvaltningen, som andra förvaltningschefer och chefer inom centralt placerade stödfunktioner. Majoriteten ställde sig positiva till organisationsdelningen av förskola och grundskola, och de effekter som följer av att respektive verksamhetsområde ges fullt fokus och leds av varsin verksamhetschef. Många utvecklingsprocesser har dragits igång (exempel är bland annat justeringar inom organisation och roller samt satsningar på kollegialt lärande) och det finns stor förväntan på dess resultat.

Förändringar i riktlinjer och efterfrågan ställer krav på lokaler och organisation

I Tyresö kommun ökade efterfrågan på förskoleplatser under våren 2016, vilket ledde till att det uppstod en brist på platser i februari. Åtgärder sattes in i för att avhjälpa platsbristen. Bland annat öppnades två provisoriska paviljonger; två avdelningar vid Tyresö skola (Tyresö förskola) och två avdelningar vid Kardemummans förskola. 2016 kom Skolverket ut med nya riktmärken för barngruppernas storlek. Ett statsbidrag lämnas för att minska barngrupperna. Tolv förskolor fick statsbidrag och har påbörjat arbetet med att skapa mindre barngrupper – oftast genom organisationsförändringar och mindre ombyggnationer. En behovsanalys för lokalbehoven inom förskola och grundskola har tagits fram för att ha en bättre framtida beredskap.

Lsåret 2015/2016 fördubblades andelen nyanlända ungdomar (94 stycken) jämfört med läsåret innan. Flertalet nyanlända kom till högstadiets årskurs 8 och 9. Modersmålstjänsterna utökades och spridningen bland skolor som tog emot nyanlända ökade under 2016. Trots ökningen fick nyanlända snabbt en skolplacering. Med anledning av den ovanligt stora förändringen i elevsammansättningen i årskurs 9, tillsammans med svårigheter att betygsätta elever som kommit till Sverige kort tid innan slutbetygen sattes, ändrade Skolverket redovisningen av nyckeltalen för genomsnittligt meritvärde, gymnasiebehörighet och elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Ändringen infördes för att minska risken för missvisande jämförelser över tid mellan skolor och kommuner.

Särskilda insatser

Regeringens satsning Lärarlönelyftet har ökat lönespridningen bland förskollärare och lärare och höjt medellönen. Kommunen fick totalt 12,5 miljoner i statliga medel till satsningen varav 6,1 miljoner kronor nyttjades under hösten. Satsningen kom 22 legitimerade förskollärare och 242 legitimerade lärare, utbildade fritidspedagoger och modersmålslärare till del. Satsningen blir permanent i Tyresö kommun.

Under året genomfördes två efterfrågade satsningar inom förskolan; en arbetsmiljöinsats då inköp av arbetskläder till all pedagogisk personal genomfördes samt uppstart av pedagogiska nätverk för att stärka de kollegiala lärtprocesserna.

I grundskolan togs ett strategiskt beslut om att alla skolor inom två år ska ha påbörjat satsningen bedömning för lärande (BFL). Det är en kompetensutveckling för lärare som syftar till att stärka pedagogernas förmåga att tidigt utvärdera elevens planerade kunskapsutveckling, samt ytterst göra elever till ägare av sitt eget lärande. Parallellt med BFL sker ett forskningsbaserat utvecklingsarbete PRIO (Planering, Resultat, Initiativ och Organisation) i Tyresös grundskolor sedan hösten 2015. Arbetet fokuseras på att förbättra skolans stödprocesser för att kunna lägga mer tid på pedagogiska diskussioner och elevernas ökade måluppfyllelse. Hittills har 5 av 13 skolor genomlysts. Mötesstruktur och det kollegiala lärandet är utvecklingsområden som återkommer i flera skolor.

Sammanfattande slutsatser och prioriterade områden

Kvalitén i den löpande verksamheten i förskola och grundskola bedöms vara god som helhet, dock är den framförallt ojämn mellan förskolorna. Många processer har satts igång under 2016 som syftar till att kvalitetssäkra styrning och uppföljning av verksamheten. Förändringsarbete tar tid och effekterna syns oftast efter ett par år.

Det systematiska kvalitetsarbetet har fått fokus under året. Dels har de nationella målen (kvalitetsledningen) vävts in i målstyrningen och enheternas planer har fått ett förändrat innehåll och gått från en beskrivande enhetsplan till en aktivitetsstyrd och framåtsyftande aktivitetsplan. Resultatdialoger har utvecklats där verksamhetschefen tillsammans med förskolechef eller rektor för en dialog om förskolans respektive skolans resultat. Samtalen blir en utgångspunkt för skolans systematiska kvalitetsarbete. Resultatdialogerna innehåller samtal kring måluppfyllelse, kunskapsresultat, det systematiska arbetsmiljöarbetet och budgetuppföljning. Under året testades även ett nytt metodstöd för fördjupad analys av förskolans och grundskolans systematiska kvalitetsarbete, framtaget av SKL, och går under namnet Leda för resultat skola. Metoden innebär att ett grundligt analysarbete leder till ett uppdrag med tydliga mål som ges till ett förbättringsteam i verksamheten. Beslut har fattats att fortsätta utveckla metoden för skolverksamheten, och förvaltningen ska kunna erbjuda stöd i arbetssättet.

Prioriterade områden 2017/2018

Förvaltningen har utifrån resultat, riskbedömningar och kvalitetsuppföljningar identifierat ett par fokusområden som behöver arbetas vidare med under 2017 och 2018.

- **Fortsatt arbete med värdegrundsarbetet** – ”En förskola och skola för var och en 2.0”
- **Stärka helhetssynen och förtroendet** mellan verksamhet, förvaltningsledning och kommunledning.
- **Stärka perspektivet 1-16 år.** Särskilt viktigt att slå vakt om när organisationens två verksamhetsområden utvecklas i olika takt.
- **Satsning på digitaliseringen.** En IKT-strategi för förvaltningen är framtagen under 2016. Området är strategiskt viktigt och kräver fortsatt fokus för att realiseras. Satsningarna kommer att kräva tid och resurser.
- **Attraktiv arbetsgivare** är ett strategiskt målområde som måste ges prioritet för att vända den negativa trenden av sjukfrånvaron. Här krävs en rad insatser. Projekt är initierade.
- För att nå målet om god hushållning och effektiva verksamheter krävs fortsatta **resultatdialoger och en kvalitetsutveckling av verksamhetsstödet** för fördjupat analys- och förbättringsarbete på såväl förvaltnings- som enhetsnivå.
- **Lokalstrategiarbetet.** Behoven förändras över åren och med en god framförhållning inför förändrade behov kan resurser användas effektivt.
- Översyn av principer för **resursfördelning** utifrån bidrag på lika villkor.

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 1 Förskola och pedagogisk omsorg 2016.
2. Verksamhetsberättelse för verksamhetsområde 2 Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem 2016.
3. Rapport – Gemensamma särskilda uppdrag SOC, BUN, GAN.

Rapport

Gemensamma särskilda nämnduppdrag

SOC, BUN, GAN

2016-12-19

Innehåll

1	Sammanfattning.....	4
2	Inledning.....	4
2.1	Metod.....	5
3	Projektets resultat	6
3.1	Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning hos barn och unga.....	6
3.1.1	Socialtjänsten.....	6
3.1.2	Skolan.....	7
3.1.3	Fortsatta uppdrag.....	8
3.2	Föräldrastöd.....	10
3.3	Nyanlända elever.....	10
3.3.1	Boendelösningar.....	10
3.3.2	Återsökning av statsbidrag.....	11
3.3.3	Samverkan med ideella krafter.....	11
3.3.4	Sommarskola.....	12
4	Resursredovisning	13
5	Kvarstående frågor.....	13

1 Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden, Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden har 2016 gett förvaltningarna tre gemensamma särskilda uppdrag. I fokus för de olika uppdragen är målgrupper som vi gemensamt ansvarar för och där det finns behov av att utveckla former för stöd och samverkan, både inom och mellan förvaltningarna, men även med externa aktörer, såsom det civila samhället.

Arbetsgrupper med representanter från de olika förvaltningarna har bildats.

Uppdragen har delvis kunnat slutföras. Tjänster av central betydelse för att kunna genomföra en del av uppdragen är i dagsläget vakanta och arbetet föreslås fortsätta när dessa tillsatts.

2 Inledning

Barn- och utbildningsnämnden, Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden har 2016 gett förvaltningarna tre gemensamma särskilda uppdrag. I mars 2016 hade förvaltningscheferna ett inledande styrgruppsmöte och utsåg då arbetsgrupper samt formulerade gruppernas uppdrag:

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är en högre måluppfyllelse i skolan.

I arbetsgruppen har Michael Martinsson, verksamhetschef för elevhälsan på Barn- och utbildningsförvaltningen, Karin Sundström, utredare på Utvecklingsförvaltningen och Ida Marén, utredare på Socialförvaltningen, ingått.

Föräldrastöd. Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommun ska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna. Hitta ett samlat arbetssätt mellan nämnderna där vi varje år gemensamt utvärderar arbetet och beslutar vad som gäller för nästa år.

I arbetsgruppen har Michael Martinsson, Barn- och Utbildningsförvaltningen, Lena Beskow, t.f. rektor Tyresö gymnasium, Utvecklingsförvaltningen samt Gunilla Strindevall, enhetschef på Resursenheten, Socialförvaltningen, ingått.

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN skapa en samordnande funktion för flyktingmottagandet. Boendelösningar, återsökning av statsbidrag och samverkan med ideella krafter är exempel på aktiviteter som behöver samordnas.

Helene Bergström, flyktingstrateg med placering på kommunledningskontoret har arbetat med detta uppdrag.

Barn- och Utbildningsförvaltningen och Utvecklingsförvaltningen fick gemensamt även följande uppdrag:

Gemensamt mellan BUN och GAN skapa en sommarskola efter åk 9 för att bättre förbereda nyanlända ungdomar för gymnasiestudier.

Johan Ahlquist, verksamhetschef för grundskolan, Barn- och Utbildningsförvaltningen samt Lena Beskow på Utvecklingsförvaltningen har arbetat med detta.

2.1 Metod

Arbetsgruppen för uppdraget när det gäller att utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer, träffades ett par gånger under våren för att resonera kring uppdraget och inventera nuläge och behov. Eftersom uppdraget tangerade nämnduppdraget kring föräldrastöd lades grupperna samman och jobbade vidare gemensamt.

Sedan de tre gemensamma nämnduppdragen lämnats har en flyktingstrateg inrättats under Kommunledningsförvaltningen. Hon fick ansvaret för uppdraget om flyktingmottagande.

Nulägesbeskrivning har vi inhämtat från verksamheterna och även sett till vilket arbete som redan gjorts och som därmed finns att utgå ifrån sedan tidigare. Inledningsvis har en kartläggning gjorts där gruppen listat de åtgärder som görs i respektive förvaltningar.

I början av juni hade samtliga arbetsgrupper en avstämning med styrgruppen för att avrapportera kring hur långt vi kommit i respektive arbetsgrupp. Detta möte uppehöll sig kring struktur på samarbetet inom kommunen och behov av att ta fram en övergripande plan med formulerade mål för samverkan. Detta borgar för kontinuitet och kvalitet utifrån funktion med effektivare lösningar som vi har bra kontroll över, istället för dyrare externa lösningar. Att arbeta fram en sådan plan kräver att processer och funktioner ses över och innebär ett mer omfattande arbete. Utöver detta presenterades vid detta tillfälle ett antal punkter som förslag till hur man skulle kunna gå vidare med de olika uppdragen. Styrgruppen återkom i slutet av oktober med nya uppdrag med utgångspunkt i detta.

3 Projektets resultat

3.1 Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning hos barn och unga

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN utveckla stödet till barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer. Målsättningen är en högre måluppfyllelse i skolan.

Målgruppen är barn och ungdomar mellan 1 och 20 år som har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och som har ett stort behov av stödinsatser, samt deras familjer.

Enligt socialtjänstlagen har socialnämnden ett tydligt uppdrag att bedriva ett förebyggande och uppsökande arbete och samverka med andra aktörer.

Av skollagen framgår att en elev som inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen och att elever i behov av särskilt stöd ska ges sådant stöd.

Alla elever ska kunna erbjudas en god skolgång i Tyresö kommun som ska verka för inkludering. Alla barn och elever ska kunna utvecklas utifrån sina förutsättningar till sin fulla potential. Elevhälsan har som främsta uppgift att vara förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Kan vi utveckla stöd och insatser och i större utsträckning finna hemmaplanslösningar anpassade för målgruppen är den förväntade nyttan en högre måluppfyllelse i skolan vilket innebär stora vinster för individen. På kommunnivå utvecklar vi kompetens och resurser på hemmaplan att ta hand om målgruppen och antalet externa skolplaceringar minskar.

En kartläggning av vilket förebyggande arbete för barn, ungdomar och familjer som görs i Tyresö genomfördes 2015. Av prememoria ”Förebyggande arbete för barn, ungdomar och familjer” (Dnr 2015 SN/0117 010) framgår att det finns en mängd olika insatser för barn, ungdomar och familjer generellt i kommunen.

När det gäller målgruppen för detta uppdrag har arbetsgruppen utgått från denna kartläggning och kompletterat med en genomgång och bedömning över de insatser som genomförs inom socialtjänsten och hur stödet är organiserat för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning i grundskolan och gymnasiet.

3.1.1 Socialtjänsten

Socialtjänstens förebyggande insatser är organiserade på Resursenheten som samordnar motiverande, förebyggande, tidiga, stödande och behandlande insatser för barn och ungdomar och deras familjer. Exempel är Mobila teamet – för barn och ungdomar som

av olika anledningar har bekymmer i skolan. Teamet ger i samarbete med skolan stöd till elever och föräldrar. Andra insatser som ges är familjeteam, kontaktperson, föräldrastöd.

Barn- och ungdomsenheten inom IFO har i maj 2016 fem barn placerade på skolor med kombinerad behandling. På biståndsavdelningen inom FO har man vanligtvis cirka 4-6 externa skolplaceringar på elevhem. Ett ärende kan aktualiseras genom IFO, då det kan finnas problem hemma, och ibland är det skolan som hör av sig, Barn- och utbildningsförvaltningen eller Utvecklingsförvaltningen om det gäller gymnasiet. Uppfattningen är att det oftast är under högstadiet ett ärende aktualiseras då det stöd skolan kan ge inom ramen för sin verksamhet, trots olika former av anpassningar, inte alla gånger motsvarar elevens behov.

När en elev väl har placerats externt går eleven ofta klart hela skolgången där. Efter högstadiet är det svårt att "ta hem" en elev och påbörja skolgång i vanligt gymnasium, ofta blir det därför en fortsatt placering även i gymnasiet.

Regelbundna samverkansmöten mellan IFO och FO är inbokade i syfte att få förståelse för varandras områden. En del personer har behov av stöd både enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om särskilt stöd och service (LSS) och då behöver enheterna samverka. En gemensam uppfattning både inom IFO och FO är att det finns behov av att göra ett omtag av samverkansrutiner mellan enheterna inom socialförvaltningen, mellan myndigheten för funktionsnedsättning respektive individ- och familjeomsorg, i syfte att klargöra vem som har vilken roll/funktion i gemensamma ärenden och vem som står för vilka kostnader när ett ärende är aktuellt hos båda enheter. Genom detta skulle också förståelsen och kunskapen om varandras uppdrag öka, var det börjar respektive slutar samt vilka förväntningar man kan ha på varandra. Förutom att samverkan fungerar kunskapshöjande för enheterna sinsemellan bidrar det till att föräldrar och familjer inte blir hänvisade runt, utan kan få samlad information om rättigheter och vilka insatser som kan sökas. Även utbildning kring neuropsykiatrisk funktionsnedsättning efterfrågas.

3.1.2 Skolan

En genomgång av nuläget i gymnasiet visar att 24 gymnasieungdomar hade tilläggsbelopp för särskilt stöd under vårterminen. Dessa går i många fall på skolor och program som är inriktade på elever med diagnoser inom neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NFP). Exempel på skolor är Fredrika Bremer i Haninge, Ingridskolan, Magelungen, Snitz, Fryshuset och Lunaskolan. Det finns naturligtvis elever som har NFP som går på vanliga nationella program.

Inför HT 2016 sökte 11 elever till program med särskilt stöd för elever med diagnoser inom NFP. Det gäller på nationella program och introduktionsprogram för elever som inte är behöriga. VT 2016 gick inga elever på Tyresö gymnasium i den särskilda gruppen

för Asperger som funnit på introduktionsprogrammet individuellt alternativ och preparand tidigare.

På Tyresö gymnasium har det funnits en liten grupp för elever med elever med diagnoser inom autismspektrat. Den har funnits på samhällsvetenskapsprogrammet (avslutades för ett par år sedan pga. för få sökande), introduktionsprogrammen. Denna särskilda grupp startades 2011 bl.a. för att erbjuda ett alternativ på hemmaplan för gruppen med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Denna grupp avslutades detta läsår bl.a. mot bakgrund av få sökande samt att eleverna integrerades i andra klasser.

Tyresö gymnasium bedriver ett projekt för inkludering och ökad delaktighet för elever med NPF. Medel har tilldelats från Specialpedagogiska skolmyndigheten. Det långsiktiga målet är att alla elever med neuropsykiatriska funktionshinder, utöver den grupp med så stora svårigheter att specialskolor/speciallösningar är enda alternativen, ska erbjudas en skolgång präglad av delaktighet på Tyresö gymnasium. Målet är vidare att elever med NPF ska vara i fas med sina studier och inte avbrutit sina studier i större omfattning än sina klasskamrater.

Alla elever har en klasstillhörighet till en stor klass. Specialpedagogisk resurs finns kopplad till åk 1 på fordons- och bygg och anläggningsprogrammen där NPF är vanligast. Det finns 10 elever av 31 på dessa program som har en diagnos inom NPF. Målet är att de program som har specialpedagogisk resurs kopplad till sig sedan ska kunna arbeta vidare på egen hand.

Nästa steg är att utöka detta till alla yrkesprogram och sedan till högskoleförberedande programmen. Så småningom vill Tyresö gymnasium kunna erbjuda fler av de elever med NPF och svårare social problematik och som inte studerar på Tyresö gymnasium idag en fullgod utbildning präglad av delaktighet.

3.1.3 Fortsatta uppdrag

Styrgruppen har efter arbetsgruppernas presentation i juni formulerat nedanstående uppdrag.

Resursskola

Barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen behöver utreda möjligheten att erbjuda en grundskola med kombinerat boende i Tyresö kommun. En styrgrupp ska bildas med förvaltningscheferna för respektive förvaltning. För att påbörja arbetet behöver man invänta en ny chef för barn- och elevhälsan samt chefer inom socialförvaltningen. En arbetsgrupp ska inrättas med chefen för elevhälsan,

verksamhetschef för grundskolan, och eventuellt en rektor, enhetschefer och eventuellt någon från staben inom socialförvaltningen.

Frågor att ta ställning till vid utredning av denna fråga är om elever som placerats externt ska tas hem och hur man i så fall genomför det på bästa sätt.

Handlingsplan

Förvaltningarna samverkar idag i gemensamma ärenden och till viss del finns det utarbetade rutiner för detta. Under arbetets gång har det dock framkommit behov av att formalisera samverkan kring elever och ungdomar där flera enheter och förvaltningar är inblandade och att rutinerna för samverkan behöver utvecklas. Detta för att förbättra medborgarfokus och även effektiviteten för våra verksamheter.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Utvecklingsförvaltningen och Socialförvaltningen har ett gemensamt ansvar för målgruppen. Genom att erbjuda rätt stöd tidigt förebygger man problem som blir svårare att hantera längre fram. Barnet/ungdomen och dennes familj kan ha behov av stöd från både skola och socialtjänst på olika sätt. Utöver anpassning och stödinsatser i skolan kan personen ha stöd från myndigheten för funktionsnedsättning genom olika insatser enligt LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade). Även insatser från IFO kan vara aktuella. Rutinerna för samverkan mellan skola och socialtjänst kan utvecklas så att det blir tydligare hur samverkan ska ske för att stödet till barnet/ungdomen och dennes familj ska kunna anpassas på bästa sätt.

Styrgruppen har formulerat uppdraget att arbeta fram en handlingsplan baserat på funktion som ska innehålla en konkret rutin för ansvarsfördelning som tydliggör vem som gör vad och när, från att ett gemensamt "ärende" aktualiseras. *"Hur aktualiserar vi ett gemensamt ärende? När startar ett sådant ärende? Vem har vilken roll? Vilket stöd behöver individen och från vem? Vad vill vi åstadkomma?"* är frågor som bör besvaras av handlingsplanen/rutinen.

I sådana ärenden där det finns ett behov av samverkan är ett tänkbart scenario att en arbetsgrupp kallas samman för att gemensamt hitta en rimlig lösning. I dagsläget händer ibland att ett beslut om placering tas på en förvaltning, vilket sedan medför åtgärder och kostnader inom andra förvaltningar. Tanken är att gemensamt komma fram till en lämplig plan för barnet/ungdomen. Fokus ska ligga på målet med samverkan, d.v.s. på vilket sätt vi uppnår ett bättre resultat för individen.

Detta uppdrag är inte slutfört. I verksamheter som berörs finns vakanser på sådana tjänster som är av väsentlig betydelse i det fortsatta arbetet för att uppdraget ska kunna genomföras. En person inom barn- och elevhälsan som spelat en central roll i uppdraget har under året också avslutat sin anställning varvid arbetet tappat fart. Arbetet föreslås fortsätta när tjänsterna tillsatts.

3.2 Föräldrastöd

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommun ska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna. Hitta ett samlat arbetssätt mellan nämnderna där vi varje år gemensamt utvärderar arbetet och beslutar vad som gäller för nästa år.

Då arbetsgruppen för föräldrastöd har arbetat gemensamt med arbetsgruppen för neuropsykiatrisk funktionsnedsättning hos barn och unga har kartläggning av förebyggande insatser i kommun varit utgångspunkt även här med att inventera, och föreslå åtgärder som kan genomföras för att bygga upp ett bra och ändamålsenligt föräldrastöd.

Två psykologer inom elevhälsan har genomfört föräldrastödsutbildningen ABC (Alla barn i centrum) under hösten 2016. Utbildningen har genomförts i tre omgångar av ABC under hösten. Responsen från aktuella föräldrar har varit bra eller mycket bra. Det har uppstått en kö av intresserade föräldrar.

Inledningsvis så vände man sig till föräldrar till förskolebarn, sedan skolklass f-3, för att avsluta med alla med alla föräldrar med barn i åldern 3- 12. Psykologerna ska utbilda sig till instruktörer och kan sedan utbilda handledare inom samtliga berörda förvaltningar.

3.3 Nyanlända elever

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN skapa en samordnande funktion för flyktingmottagandet. Boendelösningar, återsökning av statsbidrag och samverkan med ideella krafter är exempel på aktiviteter som behöver samordnas.

Gemensamt mellan BUN och GAN skapa en sommarskola efter åk 9 för att bättre förbereda nyanlända ungdomar för gymnasiestudier.

3.3.1 Boendelösningar

Bogruppen för nyanlända är modifierad. Kommunens flyktingsamordnare är sammankallande. Uppdraget är att skaffa bostäder för nyanlända inom ramen för bosättningslagen som trädde i kraft i mars 2016.

Kommunen har upphandlat modulbostäder, 96 stycken 1:or, fem 2:or och fem 3:or. Tio platser i kommunen utsågs av stadsbyggnadsförvaltningen. Först skulle man börja med tre platser men bygglov söktes till alla utom två platser. Grannhöran skickades ut till alla fastighetsägare i närheten som kunde komma med yttranden. I Trollbäcken skickade 140

fastighetsägare in yttranden mot placering av moduler i deras område. Den placeringen drogs in. Flera av de utsedda platserna låg runt Granängsringen, före detta parkeringsplatser. Alliansen och oppositionen gjorde en blocköverskridande överenskommelse om boenden för nyanlända. Nytt ägardirektiv till Tyresö Bostäder har lämnats, 25 procent av alla lediga hyresrätter ska gå till nyanlända, 11 lägenheter under 2017 till förturer och försöksboenden. Två modulbostäder ställs upp i närtid, Farmarstigen och Björkvägen i Tyresö strand. Kommunen fortsätter också att annonsera för att hyra privatbostäder.

3.3.2 Återsökning av statsbidrag

I början av februari gick flyktingstrategen en kurs på PwC om återsökning av bidrag från Migrationsverket för att få en överblick över allt som var sökbart. Efter den kursen träffades alla som återsökte bidrag från Migrationsverket. Reseersättning till ankomstkommun och förskolans återsökning missades under hösten 2015.

Flyktingstrategen har kartlagt att alla återsöker det som går att återsöka, vilka som återsöker och alla har tagit fram skrivna rutiner för detta. Om någon slutar ska det vara lätt att ta vid. I nuläget är alla som söker ersättningar från Migrationsverket väl insatta i rutinerna, det finns bra strukturer. På socialförvaltningen görs i nuläget omförhandlingar av boendeavtalen, där varje dygnsavgift måste innehålla mer till en lägre peng.

3.3.3 Samverkan med ideella krafter

Flyktingstrategen har haft ett möte med Tyresö församling och Rädda Barnen för att höra om intresse finns att samverka med kommunen genom att förmedla t.ex. cykelskola, naturparkour eller matlagning i naturen. Det blev ett visst gensvar men de hade sin egen agenda med "mentorskap" eller liknande. De har läxläsning och grupper av olika slag, efter behov som uppstår.

Möten har också genomförts med Vantjänsten som har en 75 procents tjänst som i nuläget mest vänder sig till äldre som behöver hjälp eller saknar någon att prata med. Man tittar om det går att starta ytterligare en del mot yngre nyanlända. På Vantjänsten talar man om "hjälpare" och "hjälpagare". Vi tror också att de båda "benen" skulle kunna kombineras. Yngre som hjälper äldre med teknik etc. Här kan man också tänka sig att lägga ut aktiviteter som kommer in till kommunen genom sina kanaler, digitalt. Vantjänsten har språkcafé. Servicecenter ska ha en kontaktperson som arbetar med och ger information och stöd till Vantjänsten.

3.3.4 Sommarskola

Styrgruppen har gett Johan Ahlkvist och Lena Beskow i uppdrag att inkomma med rapport och utvärdering av sommarskola 2016 samt plan för sommarskola 2017. Särskilt fokus ska läggas på de elever som gått ut utan fullständiga betyg.

Följande har avrapporterats:

Sommarskola genomfördes på både grundskolan och gymnasiet. På grundskolan genomfördes sommarskola för elever i åk 7 och 8 under fyra skoldagar i slutet av sommaren. Totalt deltog 71 elever och alla som sökte fick plats. Eleverna läste matematik, svenska, engelska och idrott och hälsa.

På grundskolan samlar man ihop elever från Tyresös olika grundskolor för att bilda en grupp. En lärare i persiska tränade eleverna i svenska. Några av eleverna deltog även i simundervisning under fem dagar á 30 minuter/gång.

På gymnasiet genomfördes sommarskola i matte och svenska som andra språk för elever i åk 1 och 2 under två veckor i början av sommaren. De elever som deltog i sommarskolan 2016 kom från introduktionsprogrammen och åk 1 på nationella program, Tyresö gymnasium. Totalt deltog 52 elever. Sommarskolan genomfördes under två veckor i anslutning till vårterminen slut. Tre lärare och en klassassistent genomförde undervisning i svenska som andraspråk på grundskolenivå och matematik på gymnasienivå, Ma01a.

För de elever som var nära betyg var sommarskolan direkt avgörande för att eleverna skulle ha chans att gå vidare till andra studier till hösten. Lärare och elever ägnade under sommarskolan de två veckorna till restuppgifter, komplettering av inlämningar som ej var godkända samt till att testa av elevernas kunskaper som kunde påvisa den progression som eleverna gjort under de sista månaderna efter de nationella proven. Av de 9 elever som siktade mot betyg nådde alla målet.

För de elever som ej låg nära betyg fungerade sommarskolan som en chans till aktivitet under den del av sommaren som eleverna inte hade andra aktiviteter. Eleverna fick chans att lyssna, skriva, läsa och prata svenska men fokus för eleverna låg till största del inte på progression utan de såg sommarskolan mer som en fritidsaktivitet då de inte hade något annat planerat. Eleverna i denna grupp var 44 stycken. Syftena med sommarskolan 2016 ser vi som uppfyllt. Den mätbara måluppfyllelsen var god.

Plan för sommarskola 2017

Vi föreslår att syftet står oförändrat inför 2017. Den skillnaden vi föreslår är att elever som slutar årskurs 9 i Tyresö kommun och har sökt in på något av

introduktionsprogrammen på Tyresö gymnasium, också får möjlighet att delta i sommarskola.

En tanke är att dela upp sommarskolan i en vecka efter skolavslutning och en vecka före skolstart. Vissa ämnen kan erbjudas i en av perioderna och andra ämnen i båda perioderna. Fördelen om all undervisning ligger i början på sommaren är att möjligheterna att komma in på höstens utbildningar.

Att genomföra utbildningen i gymnasiet lokaler förbereder elever som kommer att gå på introduktionsprogrammen för den nya skolmiljön på ett positivt sätt. Sökta statsbidragen för sommarskolan på gymnasiet 2016 täckte uppkomna kostnader, vilket även statsbidragen för 2017 därför bör göra.

4 Resursredovisning

En del av de statliga medel som socialförvaltningen fått genom PRIO (Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa) kommer att användas till utbildningar inom föräldrastöd riktade till föräldrar med barn som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Pengarna ska användas till att utbilda instruktörer eller gruppleddare för att fler ska kunna hålla i utbildningen då det finns en stor efterfrågan. I övrigt har arbetet skett inom ramen för ordinarie verksamhet.

Statsbidrag har erhållits från Skolverket för att genomföra sommarskola.

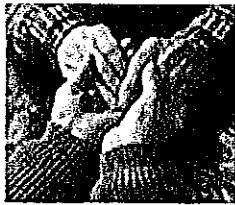
5 Kvarstående frågor

Att utreda vidare är möjligheten att erbjuda både grundskola och boende i Tyresö för elever barn/ungdomar som annars riskerar att placeras externt. Denna fråga skjuts upp till dess att det finns en ny förvaltningschef på socialförvaltningen samt verksamhetschef på barn- och elevhälsan på plats.

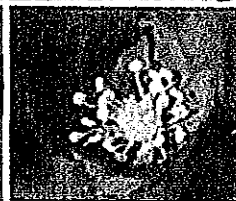
Ett annat uppdrag som inte är avslutat inom ramen för årets gemensamma nämnduppdrag är att formalisera samverkan kring elever och ungdomar där flera enheter och förvaltningar är inblandade och att utveckla och/eller upprätta rutiner baserade på roll/funktion. Detta för att förbättra medborgarfokus och även effektiviteten för våra verksamheter. Fokus ska ligga på målet med samverkan, d.v.s. på vilket sätt vi uppnår ett bättre resultat för individen. För att genomföra detta uppdrag behöver också nyckelpersoner på respektive förvaltning finnas på plats.

Verksamhetsberättelse 2016

Offsorg

Verksamhets- berättelse 2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser	4
2	Mål och resultat.....	6
2.1	Måluppfyllelse	6
	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	6
	Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	6
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	9
	Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.....	9
	Attraktiv arbetsgivare	9
	Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.....	10
	Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.....	10
	Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.....	10
2.2	Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan.....	11
	Konkurrensutsättning	11
	Ekologiska livsmedel.....	11
	Taxor och avgifter	11
	Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper	11
	Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning.....	11
	Genomlys behovet av förskoleplatser i alla kommundelar	11
	Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande.....	12
	Möjliggör för minst en förskola med flexibla öppnings- och stängningstider	12
	Ökat fokus på språkutveckling	12
	"En skola för var och en" - inkluderande lärmiljöer	12
	Översyn av samtliga styrdokument.....	13
	Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN.....	13
	Föräldrastöd.....	13
	Nyanlända elever.....	13

2.3	Uppföljning av verksamhet och kvalitet.....	13
2.4	Uppföljning av verksamhet och ekonomi	17
	Resultaträkning för verksamhetsområde förskola och pedagogisk omsorg.....	18
	Driftsredovisning per verksamhet.....	19
3	Uppföljning av riskhanteringsplan.....	20
4	Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag	21
4.1	Slutsatser.....	21
4.2	Prioriterade områden att arbeta vidare med.....	22

1 Viktiga händelser

Organisationen verkställs och utvärderas

Den 1 januari 2016 realiserades förvaltningens nya organisation. Förskoleverksamheten skiljdes från grundskolans organisation och verksamhetscheferna för förskola och grundskola blev chefer för förskolechefer respektive rektorer. För att åstadkomma en organisation med en ökad likvärdighet mellan de kommunala förskolorna, större möjligheter för förskolecheferna att driva ett gott pedagogiskt ledarskap samt en hållbar organisation där resurserna används på ett effektivt sätt var målet att varje förskolechef skulle ha högst två förskolor. Under året rekryterades tre förskolechefer och organisationen gick från att ha nio biträdande förskolechefer till elva förskolechefer vid årets slut.

I syfte att stärka koncerntänket och likvärdigheten för alla våra barn och elever togs beslut om att centralisera kostnaderna för lokalhyror och lönerna för förskolechefer med start 2016. Beslutet innebar att barnpengen till förskolorna minskades och att kostnadsfördelningen handläggs på förvaltningsnivå. Förberedelser påbörjades hösten 2016 inför starten av en ny samlad kostorganisation i kommunen. Med start 2017 kommer förskolechefer att frigöras från arbetsgivaransvaret för kökspersonal samt det operativa ansvaret för måltider i förskolan. Kostnader för måltid kommer att regleras genom ett portionspris.

Den centrala administrationen har förstärkts/omorganiserats under 2016. Funktionerna hanterar resursfördelning inom förskola, administration inom barn- och elevhälsan samt kvalitet och resultatuppföljning på grundskolan. Verksamhetsstödet barn- och elevhälsan utökades med en psykologtjänst dedikerad till förskolan.

Under april till oktober utvärderades förvaltningens omorganisation. Ett hundratal personer intervjuades, såväl chefer och personal inom förvaltningen, som andra förvaltningschefer och chefer inom centralt placerade stödfunktioner. Majoriteten ställde sig positiva till delningen av förskola och grundskola och de effekter som följde av att respektive verksamhetsområde ges fullt fokus och leds av varsin verksamhetschef. Många utvecklingsprocesser har dragits igång och det finns stor förväntan på dess resultat.

Barngruppernas storlek

2016 kom Skolverket ut med nya riktmärken för barngruppernas storlek. I samband med de nya riktmärkena lanserades statsbidrag för minskade barngrupper. Tolv förskolor fick statsbidrag och har påbörjat arbetet med att skapa mindre barngrupper.

Platsbrist under våren

I Tyresö kommun ökade efterfrågan på förskoleplatser under våren 2016, vilket ledde till att det uppstod en brist på platser i februari. Det kommunala platsansvaret på tre månader gick inte att uppnå, men platsgarantin på fyra månader hölls. Åtgärder sattes in i för att avhjälpa platsbristen. Skollokaler nyttjades för förskoleverksamhet och ventilationsåtgärder på befintlig förskola gjorde att lokalerna kunde användas effektivare. Två provisoriska lösningar i form av paviljonger öppnades. Vid Tyresö skola öppnade en ny enhet, Tyresö förskola, och vid Kardemummans förskola öppnade två avdelningar.

Insatser för kompetensutveckling

I början på året genomfördes utbildning i hjärt-lungräddning (HLR) för all personal inom förskolan.

Under hösten startade ett forum för kollegialt lärande. Syftet med forumet är att genom kollegiala läroprocesser skapa samsyn bland pedagogerna i Tyresö kommuns förskolor, kvalitetssäkra den pedagogiska verksamheten samt att arbeta mot en likvärdig förskola. Samtidigt startade pedagogisk workshop med syfte att ge och få inspiration till nya pedagogiska perspektiv med fokus på lärandemiljöer och material i vardagen. Genom att utmana pedagoger att utforska, göra, tänka, agera, reflektera och analysera ges möjligheter att få med sig konkreta exempel till verksamheten.

Satsning på arbetsmiljön

Under året beslutades och genomfördes att arbetskläder köps in till all pedagogisk personal i förskolan.

Insatser mot sjukfrånvaro

En oroväckande hög sjukfrånvaro inom verksamhetsområdet fick kommunen att gå med i Uppsala universitets projekt STAMINA. Projektet är ett tvåårigt forsknings- och utvecklingsprojekt i syfte att utveckla enkla och effektiva metoder som främjar en god arbetsmiljö och verksamhet. Parallellt utreddes möjligheten att skapa en vikariepool för bemanning av personal inom den kommunala förskolan. Utredningens syfte var att hitta formerna för en vikariepool. Den förväntade nyttan är bättre arbetsmiljö, större rekryteringsbas, gemensamt regelverk (för exempelvis avtal och lönesättning, samordnad kompetensutveckling, ökad likvärdighet etcetera). Dessa effekter skulle i sin tur kunna leda till en minskning av sjukfrånvaron och på sikt minska kostnaderna för sjukfrånvaro och vikarier. Projektet väntas starta under 2017.

Statlig satsning på lärarlöner

Regeringens satsning Lärarlönelyftet har ökat lönespridningen bland förskollärarna och höjt medellönen. Bland de som uppfyllde grundkraven i förskolan var det 23 procent som fick ta del av lönepåslaget. Att andelen är lägre jämfört med grundskolan beror på att bidragets regelverk begränsade

antalet tjänster inom förskolan. Kommunen fick totalt 12,5 miljoner i statliga medel till satsningen varav 6,1 miljoner kronor användes under hösten. Förskolan fick ta del av cirka sju procent av den totala budgeten, vilket kom 22 legitimerade förskollärare till del. Satsningen blir permanent i Tyresö kommun.

Vårdnadsbidraget upphör

Vårdnadsbidraget avskaffas från den 31 januari 2016. Beviljade bidrag löper på till dess att det sägs upp eller till dess att barnet fyller tre år.

Nya planer som möjliggör långsiktigt arbete

Under året utarbetades fyra strategiska planer för förvaltningens arbete med behov av lokaler, digitalisering, säkerhet och en gemensam värdegrund.

Under året startade även en arbetsgrupp för att arbeta mer strategiskt och långsiktigt med rekrytering. Inom förskolan finns ett stort rekryteringsbehov av förskollärare och erfarna barnskötare.

Ökat fokus på säkerhetsarbete

Förvaltningen har övat sin krisorganisation vid två tillfällen. Under våren övades scenariot skolskjutning och under hösten övades scenariot gisslantagning på förskola. Utvärderingsrapporten av höstens övning visade att barn- och utbildningsförvaltningen hade bra rutiner och arbetssätt för att hantera en krissituation. Vissa förbättringsområden lyftes fram, exempelvis att tydliggöra roller och rutiner.

2 Mål och resultat

2.1 Måluppfyllelse

Strategiskt målområde

Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Barn- och utbildningsnämnden har definierat tre delmål för att nå målet att bli en av Sveriges bästa skolkommuner. För att nå målet ska förskola och skola präglas av trygghet, delaktighet och höga resultat.

Kommentar: Målet bedöms delvis vara uppfyllt. 90 procent av vårdnadshavarna anger att de är nöjda med förskoleverksamheten, men trenden är svagt nedåtgående. Upplevelsen av trygghet och fokus på lärandet har relativt stabila resultat. Barns och vårdnadshavares delaktighet är fortsatt ett område som behöver ges fokus. Att se utvecklingen 2017 blir intressant för den fortsatta analysen. Den nya organisationen bör då ha stabiliserats och många

processer som startats 2016 för att stärka den pedagogiska verksamheten borde börja ge effekt i verksamheten.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola" (föräldraenkät)	93,0%	91,0%	90,0%

Nämndmål

Upplevelsen av trygghet ska öka

Miljön i förskolan ska vara trygg, inkluderande och inspirerande. Det gäller såväl fysisk trygghet som den psykosociala miljön. Mobbning får inte förekomma och alla barn ska bli sedda och känna sig trygga. Miljön ska präglas av arbetsro och bidra till lust att lära och utvecklas. Samtliga barn ska vara trygga i förskolan.

Kommentar: Målet bedöms delvis vara uppfyllt. I november startade ett centralt forum för lärande i förskolan. Forumet har haft två möten under 2016. Genom forumet finns förutsättningar att forma en mer likvärdig förskola. Områden som behandlas är den pedagogiska miljön och pedagogers förhållningssätt. Genom ett långsiktigt arbete kan vi förmedla vikten av pedagogernas agerande och den miljö som barnen erbjuds. En workshop har hållits för pedagoger kring matematik och återbruk. Syftet är att ge inspiration till pedagogerna och lyfta verksamheten. Detta är ett långsiktigt arbete.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Förskola - andel föräldrar som instämmer i påståendet "Mitt barn är tryggt i förskolan" (föräldraenkät)	96,0%	94,0%	94,0%

Nämndmål

Lärandet ska öka i verksamheten

Lärandet står i centrum för förskolan och alla barn ska ges långsiktiga förutsättningar att lära och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Kommentar: Målet bedöms delvis vara uppfyllt. Förskolorna arbetar medvetet med både språk och matematik, men har svårt att förmedla till vårdnadshavarna vad och hur man arbetar med barnen. Ett av fokusområdena inom detta område har under 2016 varit att förstärka stödet från resurs- och utvecklingscentrum (RUC) till förskolorna. Under hösten startades ett pedagogiskt nätverk vars syfte är att gynna lärandet i förskolan.

Det pågår även en del mindre projekt som kan ge nya verktyg, bland annat "Stegen", iPad och ett arbete kring en bok (förskolekompassen) för att hitta verktyg för barn med särskilda behov. Framöver planeras en fortbildning av all personal kring förhållningssätt runt barn med särskilda behov.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik i barnens vardag" (föräldraenkät)	74,0%	76,0%	78,0%
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Förskolan arbetar med att utveckla barnens intresse för språk" (föräldraenkät)	84,0%	82,0%	83,0%

Nämndmål

Barns och vårdnadshavares delaktighet i förskolan ska öka

Det är viktigt för samtliga barn och föräldrar att känna sig delaktiga i verksamheten. Genom tydlig information om vad de kan vara med och påverka och genom tillgängliga samverkanskanaler ökar delaktigheten. Delaktighet är ett förbättringsområde enligt tidigare enkäter.

Kommentar: Målet bedöms ännu inte vara uppfyllt. Omorganisationen inom förvaltningen medförde att förskolorna inte haft möjlighet att prioritera föräldraråden. Fler och fler förskolor startar åter upp föräldraråd vilket medför en ökad delaktighet. Användandet av digitala informationskanaler (bland annat bloggar) ökar bland förskolorna, vilket synliggör förskolans verksamhet för vårdnadshavare. Vid genomförda kvalitetsgranskningar framhåller vårdnadshavare bloggen som ett gott exempel.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Mitt barns tankar och intressen tas tillvara" (föräldraenkät)	79,0%	78,0%	79,0%
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål" (föräldraenkät)	84,0%	84,0%	81,0%

*Strategiskt målområde***God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter***Strategiskt mål*

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Kommentar: Totalt sett är verksamhetsområdets ekonomi i balans.

Beställarsidan visar cirka 2,5 Mkr i överskott och utförarsidan har motsvarande underskott. Demografiprognosen som låg till grund för budget på både beställar- och utförarsidan visade sig vara för offensiv. I samband med bokslutet justerades detta med en återföring till kommunens gemensamma buffert för demografiförändringar.

De viktigaste orsakerna till överskottet på beställarsidan är:

- Antalet barn med vårdnadsbidrag blev lägre än budget.
- Behovet av tilläggsbelopp för nyanlända blev lägre än budget.
- Förvaltningens gemensamma satsningar hade lägre kostnader än budget.

Obalansen på utförarsidan beror i huvudsak på högre personalkostnader i förhållande till antalet barn på enheterna. Hälften av enheterna visar underskott och hälften visar ett nollresultat eller ett överskott. De enheter som visar underskott har relativt stor variation i beläggningen under året och har inte lyckats möta variationen genom anpassning av personalstyrkan. Enheterna med balans eller överskott har en mer jämn beläggning över året samt en lägre personaltäthet. Totalt sett kan inte de enheter som visar överskott fullt ut kompensera för de enheter som visar underskott.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Ekonomiskt nettoresultat, Tkr	4 426	3 592	143

*Strategiskt målområde***Attraktiv arbetsgivare**

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Strategiskt mål

Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Kommentar: Målet bedöms inte vara uppfyllt. Andelen anställda inom förskolan som kan rekommendera kommunen är lågt. Det finns många parameterar som spelar in; insyn i förvaltningens och kommunledningens arbete, möjligheter till kompetensutveckling, verksamhetens förutsättningar, lön i förhållande till omkringliggande kommuner. Många insatser är påbörjade inom området och borde visa på en uppåtgående trend 2017.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.*	-	75,00%	48,00%

* Utfallen är inte jämförbara mellan åren. I enkäten 2015 var svarsalternativen "ja" respektive "nej" på frågan: "Kan du rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare?". År 2016 var frågan utformad som ett påstående: "Jag skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare", och svarsalternativen uttrycktes i en skala från 1-5: (1=instämmer inte alls ... 5=instämmer helt). Svarsalternativ 4-5 är positiva.

Strategiskt mål

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Kommentar: Målet bedöms inte vara uppfyllt. Förskolan visar höga sjukfrånvarotal, långt över kommunens mål. För att vända den negativa trenden har insatser och projekt påbörjats, bland annat forskningsprojektet STAMINA.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	8,10%	9,81%	10,09%

Strategiskt mål

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Kommentar: Målet bedöms i hög grad uppfyllt. En hög andel anställda inom förskolan anser att sysselsättningsgraden är anpassade efter deras önskemål.

Indikator

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål	-	95,00%	88,00%

2.2 Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden (från kommunplan)

Konkurrensutsättning

Kommunal verksamhet, såväl befintlig som ny, kan med vissa undantag prövas för konkurrensutsättning. Nämnderna ska sträva efter att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet.

Kommentar: Cirka 40 procent av kommunens förskolor drivs i privat regi. Fristående aktörer välkomnas inom förskolans område med kommunen som tillståndsgivare.

Ekologiska livsmedel

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar: Andelen ekologiska livsmedel för verksamhetsområdet 2016 är 31 procent.

Taxor och avgifter

Alla nämnder ska årligen se över sina taxor och avgifter i syfte att avgiftsintäkterna ska bidra till verksamheternas finansiering.

Kommentar: Avgifter för förskolan styrs av nationellt reglemente om maxtaxa, vilken är indexreglerad.

Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper

Kommentar: Uppdraget är påbörjat. Förvaltningen har lyckats minska barngrupperna på ett flertal förskolor. Majoriteten av de planerade ombyggnationerna för minskade barngrupper är påbörjade eller genomförda. Minskade barngrupper har gett ökad kvalitet inom verksamheten.

Personaltätheten ligger kvar på en låg nivå. Att öka personaltätheten är resurskrävande och har inte rymts inom befintliga ramar.

Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning

Kommentar: Uppdraget är genomfört. Arbetet kring rekryteringsårshjul är inlett. Medel är avsatt för rekryteringsmässor och annonsering. Bland annat ska vi delta på jobbskolmässan i mars 2017 och framtidsmässan i april 2017. Arbetsgruppen kommer att arbeta fram material för att marknadsföra förskolan.

Genomlys behovet av förskoleplatser i alla kommundelar

Kommentar: Uppdraget är genomfört. Behovet av förskoleplatser är genomlyst och nya rutiner framtagna i syfte att ha bättre framförhållning i takt med att kommunen växer. I december presenterades en behovsrapport till nämnden.

Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande

Kommentar: Uppdraget är genomfört. En konsekvensanalys är genomförd som resulterade i att förvaltningen ska återkomma med förtydliganden kring vad som gäller för att erhålla 20, 25 respektive 30 timmar i förskolan per vecka. Förskolans riktlinjer ska uppdateras.

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden (från nämndplan)

Möjliggör för minst en förskola med flexibla öppnings- och stängningstider

Kommentar: Uppdraget är försenat. Förvaltningen har prioriterat att arbeta med den akuta frågan kring platsbrist, vilket medfört att riktlinjerna blivit försenade. Nämnden har beviljat uppskov till våren 2017.

Ökat fokus på språkutveckling

Förskolan ska utveckla och skapa en stimulerande mångsidig användbar miljö med god tillgång till varierat och formbart material för skapande, utforskande och upplevelser som gynnar barnens fantasi och kreativitet. Arbetsmetoder och förhållningssättet i miljön ska gynna barnens språkutveckling med fokus på läroplanens mål.

Kommentar: Uppdraget är påbörjat. Ett pedagogiskt nätverk har startat där fokus är lärmiljön. Genom att alla förskolor är representerade finns möjlighet att nå alla förskolor och skapa större likvärdighet. Genom att utveckla pedagogernas förhållningssätt till barnens lärmiljöer ges förutsättningar för att även utveckla barnens språkutveckling. Förvaltningens resurs- och utvecklingscentrum (RUC) har skapat nya rutiner som ökat förskolechefernas insyn i vilka insatser som genomförts i verksamheten.

"En skola för var och en" - inkluderande lärmiljöer

Årligen uppdatera personal och chefer om innehållet och intentionerna i värdegrunden "En skola för var och en", med syfte att säkerställa fortsatt utveckling av inkluderande lärmiljöer.

Kommentar: Uppdraget är påbörjat. I höstens medarbetarenkät genomfördes en kulturmätning som mätte värdegrundens genomsyrande i verksamheten. Förskolan hamnade på 74 procent. Så många som 98 procent av förskolepersonalen känner till värdegrundsdokumentet. En uppdatering av dokumentet har skett och implementering och marknadsföring kommer att ske under våren 2017. Nytt är att dokumentet även inkluderar förskolan. Förvaltningen genomför en upphandling av kursledning för implementeringen som riktar sig till målgruppen chefer och förvaltningskontoret. Cheferna ansvarar i sin tur för att implementera värdegrundsdokumentet i sin verksamhet.

Särskilda uppdrag (nämnduppdrag 2016)

Översyn av samtliga styrdokument

Genomföra en total översyn av samtliga barn- och utbildningsnämndens egna styrdokument.

Kommentar: Uppdraget är påbörjat. En kartläggning av alla styrdokument inom förvaltningen är genomförd under hösten 2016. Fortsatt arbete sker under 2017.

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN

Nedan görs en kort sammanfattning av de gemensamma nämnduppdragen för barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. För mer information se bifogad rapport, bilaga 1.

Föräldrastöd

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN besluta om vilket förebyggande arbete och tidiga insatser som Tyresö kommun ska erbjuda samt säkerställa uppföljning och kvalitetsmätning av insatserna. Hitta ett samlat arbetssätt mellan nämnderna där vi varje år gemensamt utvärderar arbetet och beslutar vad som gäller för nästa år.

Kommentar: Uppdraget är genomfört. Två psykologer inom elevhälsan har genomfört föräldrastödsutbildningen ABC (Alla barn i centrum) under hösten 2016. Psykologerna ska utbilda sig till instruktörer och kan sedan utbilda handledare inom samtliga berörda förvaltningar.

Nyanlända elever

Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN skapa en samordnande funktion för flyktningmottagandet. Boendelösningar, återsökning av statsbidrag och samverkan med ideella krafter är exempel på aktiviteter som behöver samordnas.

Kommentar: Uppdraget är genomfört. Kommunen har inrättat en flyktingsamordnare som arbetat med boendelösningar, kartlagt och samordnat återsökning av statsbidrag och haft möten med bland annat Röda korset och Tyresö församling.

2.3 Uppföljning av verksamhet och kvalitet

Organisationsförändringar för mindre barngrupper

Det hårda trycket på förskoleplatser gjorde att förskolorna hade mycket stora barngrupper under våren. Statsbidrag som sökts och beviljats har lett till att ett arbete kunde startas under hösten 2016 i syfte att organisera barngrupperna på ett nytt sätt på flera av förskolorna. De kortsiktiga konsekvenserna vi sett är att vårdnadshavarna upplevt ändringar av gruppstorleken positivt. På längre sikt borde tryggheten hos vårdnadshavare öka. De minskade barngrupperna har inte

medfört en ökad personaltäthet, vilket kan göra verksamheten sårbar eftersom pedagogerna fördelas på fler grupper/avdelningar. Fortsatt uppföljning bör ske för att se vilka verkliga effekter minskade barngrupper får för barn och verksamhet.

En gemensam vision för den kommunala förskolan

Förskolecheferna har tillsammans med verksamhetschef arbetat fram en vision för förskolan. Förskolans vision ska lanseras under våren 2017. Syftet är att skapa ett starkt varumärke kring vad Tyresö kommuns förskolor står för och arbetar mot. I en hård konkurrens om utbildad personal är det viktigt att Tyresö kan locka och hålla kvar kompetent personal.

Lär miljöer/lokaler

Många förskolor i Tyresö är byggda mellan 1960-1980-talet och är relativt likartade både vad gäller byggnadernas standard och underhåll. Lokalerna är generellt slitna och har ett omfattande behov av underhåll, såväl när det gäller inre som yttre miljö. Genom den plan som finns för underhåll av förskolorna har arbetet påbörjats. Flera förskolor har under året fått nya ytskikt, vilket lyfter verksamhetens kvalitet. Mindre ombyggnationer har även skett, vilket gynnar en modernare pedagogik. När det gäller den inre miljön/lärmiljön arbetar förskolecheferna med att höja kvalitén på förhållningssätt, material och möbler. Arbetet kommer att fortsätta kommande år.

Systematiskt förbättringsarbete – Leda för resultat

Genom att delta i projektet Leda för resultat på SKL, fick vi möjlighet att prova att använda oss av ett förbättringsteam på Sofiebergs förskola. Metoden ger en bra kännedom om var förbättringsåtgärderna ska vidtas, men upplevelsen är att metoden är tidskrävande för förskolan, vilket gör den svår att använda i stor skala. Inom förskolan kan förbättringsteam användas vid enstaka tillfällen, och metoden kan vara bra för att göra en fördjupande analys inom delar av förskolan.

Kvalitetsverktyg i förskolan

Tolv av de kommunala förskolorna deltog under våren i ett pilotprojekt kring kvalitetsverktyg i förskolan, drivet av SKL. Verktyget är ett sätt att få fram jämförbara resultat med andra förskolor kring kvalitet. Verktyget gav bra diskussionsunderlag för den pedagogiska verksamheten, men hade en del brister och gav inte önskad effekt. Det återstår att se hur SKL går vidare i frågan om fortsatt utveckling av verktyget.

Arbetsgivarskap och ökad likvärdighet

För att bli en ännu bättre arbetsgivare har arbetskläder köps in till all pedagogisk personal. Detta är en satsning för att stärka koncernkänsla och likvärdigheten. Satsningen är mycket uppskattad hos medarbetarna och vårt varumärke har stärkts.

Efterfrågan på pedagogiska nätverk har varit stor bland pedagogerna inom förskolan. Centrala pedagogiska nätverk är ett exempel på kollegiala läroprocesser som lockar goda pedagoger till Tyresö kommuns förskolor.

Systematiserad dialog om måluppfyllelse och budget

Då organisationen är ny sker resultatdialoger varje kvartal mellan förskolechef och verksamhetschef. Resultatdialogerna innehåller samtal kring måluppfyllelse, det systematiska arbetsmiljöarbetet och budgetuppföljning. Målsättningen är att få igång ett fungerande årshjul. Inför 2017 kommer resultatdialogerna ske vid tre tillfällen innan tertiäl 1, 2 och 3. Beslutsstödssystemet Bestyr används till stor del och en utveckling av systemet kommer att medföra en ökad helhetssyn.

Medarbetarundersökning 2016

Medarbetarundersökningen genomförs vartannat år inom kommunen. Barn- och utbildningsförvaltningen fick goda resultat 2016. I medarbetarundersökningen följs bland annat tre del-index (motivation, ledarskap och styrning) och ett sammanvägt index som mäter hållbart medarbetarengagemang (HME). HME mäter nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. Resultatet 2016 var att förskolan fick ett HME på 81 (av 100), förvaltningen fick ett HME på 80 och kommunen fick ett HME på 79.

Medarbetarindex (MI) speglar arbetstillfredsställelse och bygger på andel positiva svar på alla frågor i undersökningen. Förvaltningen fick ett högre (69 av 100) än snittet för andra organisationer (64 av 100).

Ledarskapsindex (LI) bygger på andel positiva svar i ledarskapsfrågor för närmaste chef. Förskolan hade ett ledarskapsindex på 72. Förvaltningen fick ett ledarskapsindex på 72 (av 100) vilket är över snittet för andra organisationer (67 av 100), men i linje med kommunen i totalt (73).

Identifierade styrkor inom förvaltningen är: engagerade medarbetare, tillgången till information och mallar, effektiva rutiner, ledarskap närmsta chef.

Områden att utforska: attraktiv arbetsgivare, möjlighet till kompetensutveckling och uppmuntran samt att hinna utföra arbetet på sin ordinarie arbetstid.

Sammanfattande resultat i årets tillsyner/granskningar

Nio tillsyner/granskningar har skett under året. En av dessa var en nystartsgranskning av en kommunal förskola. Fem förskolor har haft uppföljningsgranskning, alla drivna i fristående regi.

De utmärkande resultaten är att det systematiska kvalitetsarbetet är ett område som behöver utvecklas inom de flesta verksamheter. Årlig plan mot

diskriminering och kränkande behandling har saknats på några förskolor. Utöver detta har vissa rutiner/planer saknats och vid några få förskolor har enstaka polisutdrag på anställd personal saknats.

Infrastruktursatsningar ger förutsättningar för digitala verktyg

Under året har ett projekt genomförts för att effektivisera och kvalitetssäkra administrationen och användande av IPads genom en central managerlösning. Projektet har letts av IT tillsammans med RUC, IT-samordnare samt representanter för förskolor och skolor. Denna centrala managering innebär en förenkling för förskolor och skolor att använda de digitala lärverktygen i undervisningen samt att förvaltningen också ser till att lagar och restriktioner följs för exempelvis Apple-ID.

Anmälningar om kränkande behandling

Under 2016 mottog barn- och utbildningsförvaltningen tre anmälningar om kränkande behandling inom förskolan. Förvaltningen har arbetat med att alla kränkningar anmäls till huvudmannen vilket har resulterat i att antalet anmälningar är fler än tidigare.

Synpunktshantering

Antalet synpunkter i synpunktshanteringssystemet har ökat mellan 2015 och 2016. Antalet verksamhetsbaserade synpunkter är cirka 45 stycken 2016, resterande frågor handlar om IT, fastighet och system. Några enstaka förslag och beröm till verksamheten har även inkommit. Fler ärenden än tidigare styrs via synpunktshanteringssystemet och hamnar därmed rätt i organisationen.

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Antal inkomna synpunkter inom förskola och pedagogisk omsorg	58	51	78

2.4 Uppföljning av verksamhet och ekonomi

Verksamhetsmått	2014	2015	2016
Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen (kommunal regi)	35%	33%	*
Antal barn per årsarbetare (kommunal regi)	5,9	5,9	5,8*
Marknadsandel – Andel barn i kommunal barnomsorg	62%	61%	62%
Platsansvar i förskolan (3 månader)	100%	100%	98%

* Resultat inrapporterat av kommunen men ännu inte publicerat hos Skolverket.

Kommentar

Det är en svag minskning av andel personal med pedagogisk högskoleutbildning inom förskolans verksamhet. Trenden går i samma riktning som i riket och i Stockholms län. Preliminära siffror för förskolan i Tyresö 2016 är att trenden håller i sig.

Förskolan i Tyresö har en fortsatt låg personaltäthet i jämförelse med liknande kommuner, Stockholms län och riket.

En ökad efterfrågan på förskoleplatser ledde till att det uppstod en brist i februari månad. Det kommunala platsansvaret på 3 månader gick inte att följa men platsgarantin på 4 månader kunde hållas. Flera insatser har påbörjats under året för att undvika att en liknande situation uppstår igen.

Resultaträkning för verksamhetsområde förskola och pedagogisk omsorg

Belopp i tkr	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall
Intäkter			
Kommunbidrag	271 928	281 778	284 679
Statsbidrag	2 800	3 100	5 700
Föräldraavgifter	16 500	17 600	19 900
Sålda platser	820	770	400
Övriga intäkter	8050	6 808	7 125
Summa intäkter	300 098	310 056	317 804
Kostnader			
Personal	-146 687	-152 453	-158 236
Köp av verksamhet	-106 736	-114 024	-114 585
Lokaler	-22 786	-23 106	-22 200
Övriga kostnader	-19 463	-16 888	-22 640
Summa kostnader	-295 672	-306 471	-317 661
Nettoresultat	4 426	3 585	143

Kommentar

Intäktsförändring

Kommunbidragen har ökat främst till följd av ökade volymer mellan 2014-2016. Även om barnantalet inte blev så högt som ursprunglig prognos för 2016, så ökade volymen barn totalt sett under perioden med 3,7 procent.

Statsbidragen har ökat genom nya bidrag för minskade barngrupper och lärarlönelyftet. Föräldraavgifterna ökar genom indexuppräknings och genom ett ökat antal barn i verksamheten. Intäkter för sålda platser till andra kommuner har sjunkit under perioden.

Intäktsposten övriga intäkter varierar mellan åren. Den största posten inom övriga intäkter är ersättning för momsbidrag. Kommunen eftersöker momsbidrag, som ingår i barnpengen till fristående aktörer inom ramen för bidrag på lika villkor.

Kostnadsförändring

Personalkostnaden har ökat under perioden 2014-2016 med 7,9 procent. Satsningen på lärarlöner (Lärarlönelyftet 2016), två lönerrevisioner om drygt 2 procent per år samt den stora efterfrågan på högskoleutbildade förskollärare i Stockholms län har drivit ökningen av personalkostnaden. Subventioneringen

av arbetsgivaravgiften för unga (födda 1991 eller senare) togs bort under andra delen av 2016, vilket ytterligare är en faktor som bidragit till ökade personalkostnader.

Övriga kostnader har ökat under perioden. Inom övriga kostnader ingår främst alla måltider, underhåll av lokaler och inventarier, lekmaterial och förbrukningsvaror samt personalvård och utbildning. Satsningar på arbetskläder, anpassningar av lokaler, ombyggnationer och kompetensutveckling på enhetsnivå påverkar kostnaderna. Under året öppnades även fyra nya förskoleavdelningar.

Driftsredovisning per verksamhet

Tkr	Utfall 2016 Intäkter	Utfall 2016 Kostnader	Avvikelse Resultat
Förvaltningsgemensamt/ Administration	12 500	12 096	404
Förskolepeng	250 336	250 215	121
Pedagogisk omsorg	6 343	6 307	36
Vårdnadsbidrag	400	178	222
Öppen förskola	1500	1428	72
Omsorg på obekvämtid	1 000	890	110
Tilläggsbelopp	11 100	9 600	1 500
Sociodemografiskt tillägg	1 500	1 481	19
Totalt beställare	284 679	282 195	2 484
Verksamhet egen regi	185 513	187 854	-2 341
Totalt VO 1	0	0	143

Kommentar

Beställarsidan

Den demografiska prognosen visade sig vara alltför optimistisk vad gäller förskolan. Totalt lämnades knappt 2,8 Mkr till kommunens gemensamma buffert (finansförvaltningen) vid bokslutet. De förvaltningsgemensamma kostnaderna blev lägre än planerat.

Antalet barn med vårdnadsbidrag sjunker under perioden och nu är endast ett fåtal kvar i systemet. Inom ramen för tilläggsbelopp avsattes medel för bidrag till nyanlända. Medlen har inte behövt användas eftersom endast ett fåtal nyanlända varit barn mellan 1-5 år.

Tilläggsbelopp för förskolan visar ett litet överskott, även då bidrag till nyanlända räknas bort. En effektivare process för ansökan, bedömning och beslut om tilläggsbelopp behövs inom förskolans område.

Verksamheter i egen regi

Totalt sett visar kommunens förskolor underskott på 2,3 Mkr som överförs till 2017. I detta ingår föregående års underskott på 0,4 Mkr, samt en ökning av semesterlöneskulden på 1,2 Mkr.

Hälften av enheterna visar ett positivt resultat. Resterande visar underskott. Den absolut främsta orsaken till underskott är obalans mellan barnantal och personalkostnad. Antalet barn i förskolan varierar under året. Under sommaren (juni och juli) slutar de som ska börja förskoleklass (vanligen cirka 20 % av barngruppen). Under augusti fylls grupperna på igen med nya barn, men vanligen fylls inte alla platser direkt. Succesivt under hösten och vintern tillkommer fler barn för att nå full beläggning tidig vår.

De förskolor som visar positivt resultat har en effektiv process för att snabbt fylla lediga platser (det vill säga de har kö med intresserade som vill börja). De kan därmed lättare hantera sitt personalbehov och därmed balans i ekonomin. De förskolor som visar negativt resultat har totalt sett mer variation i antalet barn under året och har svårare att anpassa personaltätheten till den variationen.

3 Uppföljning av riskhanteringsplan

I 2016 års nämndplan identifierades fem risker som har arbetats med under året. De tre första riskerna var kopplade till medarbetarnas arbetsmiljö och har bedömts som höga risker utav många enheter i den årliga arbetsmiljöutredningen; arbetsbelastning, luftkvalitet och buller.

I förskolornas fysiska skydds rond ingår frågor om arbetsplatsens utformning. På arbetsplatsträffar (APT) och inför den årliga utredningen som sker enligt rutin har medarbetarna möjlighet att ta upp frågor om arbetsmiljö. Verksamheten genomför rondens tillsammans med skyddsombud och även representant från fastighetsavdelningen kan kallas in för att delta. Efter genomförd årlig utredning genomförs enhetens årsplan för arbetet med arbetsmiljöarbetet. Rutiner för detta arbete har under 2016 förtydligats. Medarbetarenkäten visar en positiv utveckling gällande hur många inom förvaltningen som anser att de hinner göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid (från 48 procent 2013 till 51 procent 2016). Ingen separat enkätuppföljning har genomförts i förskolorna för att följa upp detta ytterligare.

Under året har majoriteten av de kommunala förskolorna granskats av Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF), vilka har tillsynsansvar

över verksamheter inom miljö- och hälsoskydd. Alla tillsynsrapporter följs upp av verksamheten och åtgärder vidtas för att förbättra arbetsmiljön för både barn och pedagoger. Vanligt förekommande anmärkningar är ventilationsfrågor, rutiner kring giftfri förskola samt bakgrundsbuller.

Sjukfrånvaron har varit hög under 2016. Effekter av detta är hög arbetsbelastning på närvarande pedagoger och risken för långtidssjukskrivning ökar. Vikten av att ta tag i sjukfrånvaro och arbetsmiljö är stor. Genom deltagande i STAMINA (projekt för bättre arbetshälsa och ökad produktivitet) förväntas den negativa trenden för sjukfrånvaro, arbetsbelastning och arbetsmiljö vändas.

Även en ökad barnpeng till förskolan är ett sätt att förbättra personaltätheten och minska arbetsbelastningen. Under 2017 görs en politisk satsning på förskolan.

Området kränkande behandling fungerar tillfredställande inom förskolan. Förskolan har få anmälningar och ett gott resultat för de åtgärder som vidtagits. Förskolorna arbetar aktivt och har årlig plan för diskriminering och kränkande behandling. Ett arbete som ständigt måste hållas levande i verksamheten.

Det systematiska kvalitetsarbetet har under 2016 följts upp av verksamhetschefen och ett omfattande utvecklingsarbete kring styrningen av verksamhetsområdet har skett. De nationella målen ingår från och med 2017 i målkedjan i nämndplan. Syftet har varit att väva in såväl kvalitetsarbetet som målstyrningen i ett och samma system. De största förändringarna är att verksamheten skriver sina planer per läsår och inte kalenderår. Enheternas planer har även fått ett förändrat innehåll och gått från en beskrivande enhetsplan till en aktivitetsstyrd och framåtsyftande aktivitetsplan. Aktivitetsplanerna följs upp inför varje tertiärrapport och knyts samman med verksamhetsplanen. Processen hanteras digitalt i ett beslutsstödssystem där måluppfyllelsen bedöms, vilket ger förutsättningar för enheterna att ge tidiga signaler om måluppfyllelse.

4 Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag

4.1 Slutsatser

- Under 2016 har förskolan startat många långsiktiga förbättringsprocesser som syftar till att öka kvalitén inom verksamheten och så även måluppfyllelsen.
- Delningen mellan förskolan och grundskolan har bidragit till att större fokus läggs på förskolans verksamhet. Det pedagogiska ledarskapet hos förskolecheferna har ytterligare förstärkt förskolans utveckling.
- Det strategiska målet att Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner är nedbrutet i tre delmål. Lärandet, delaktigheten och tryggheten ska öka i

verksamheten. Alla områden bedöms ha en uppåtgående trend. Målen trygghet och lärande bedöms delvis vara uppfyllda, medan delaktigheten är ett förbättringsområde. Förskolan har en hög uppfyllelse av de särskilda uppdragen.

- Förskolans resultat vad gäller det strategiska målområdet attraktiv arbetsgivare är relativt lågt. Trenden är att sjukfrånvaron ökar och når över 10 procent inom förskolan. Cirka hälften av personalen inom förskolan skulle kunna rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare.

- Förskolan når goda resultat vad gäller det strategiska målområdet god och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter. Förvaltningen arbetar intensivt på flera nivåer inom det strategiska målområdet god hushållning och effektiva verksamheter; förtydligande av budgetprocessen, förändrat budgetarbete, tät uppföljning och analys av verksamhet och ekonomi samt en tydligare kravställning om en budget i balans.

- Kvalitén i den löpande verksamheten bedöms vara god som helhet dock är den ojämn mellan enheterna. Många processer har satts igång under 2016 som syftar till att kvalitetssäkra styrning och uppföljning av verksamheten. Förändringsarbete tar tid och effekterna syns som oftast efter ett par år.

4.2 Prioriterade områden att arbeta vidare med

- **Värdegrundsarbetet** måste ges fortsatt prioritering. Många medarbetare känner till förvaltningens värdegrundsdokument, och 74 procent anser att arbetsplatsen genomsyras av värdegrunden. Nämnduppdraget att uppdatera chefer och personal om innehållet i ”En förskola och skola för var och en 2.0” gäller över mandatperioden.

- Ett arbete med att stärka **helhetssynen och förtroendet** mellan verksamhet, förvaltningsledning och kommunledning bör ges prioritet. Utvärderingen av omorganisationen och medarbetarundersökningen pekar på behovet. Ett sätt att arbeta med detta inom förvaltningen är tätare verksamhetsbesök av förvaltningsledningen och ett förtydligande av verksamhetsstödet som finns på förvaltningen.

- Organisationsutredningen och utvärderingen visade på risken att organisationen tappar **helheten 1-16 år**. Ett arbete för att stärka perspektivet 1-16 år bör initieras för att skapa helhetssyn i organisationen.

- Under 2016 har en **IKT-strategi** arbetats fram som första steg för en ökad digitalisering i förskolan. Aktiviteter kopplade till strategin måste prioriteras om strategin ska få genomslag. Satsningarna kommer att kräva tid och resurser.

- **Attraktiv arbetsgivare** är ett strategiskt målområde som måste ges prioritet för att vända den negativa trenden. Många parametrar spelar in för att förskolan ska upplevas vara en attraktiv arbetsgivare; kollegialt lärande, likvärdighet, möjligheter till kompetensutveckling, medarbetares förutsättningar, ledarskap och arbetsmiljö är bara några aspekter.

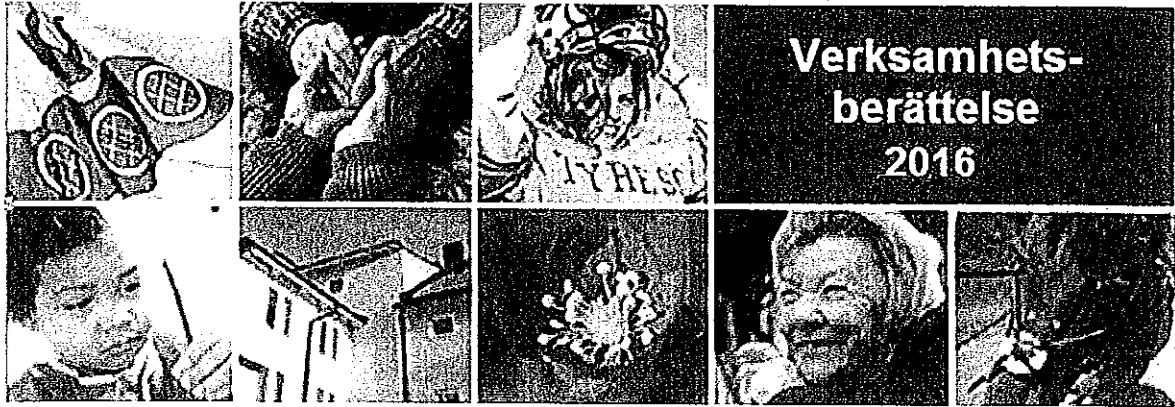
- God hushållning och effektiva verksamheter är ett strategiskt målområde. För fortsatt kvalitetsutveckling måste fortbildningsinsatser prioriteras för att

säkerställa att verktyget, beslutsstödssystemet BeStyr, kan användas för fördjupande analys- och förbättringsarbete.

- **Lokalstrategiarbetet** måste ha ett fortsatt fokus. Behoven förändras över åren och med en god framförhållning inför förändrade behov kan resurser användas effektivt. Utvärdering och uppdatering av framtagen plan för lokalbehov ska ske årligen. Översyn av principen för finansiering av nya lokaler bör genomföras.
- Översyn av principer för **resursfördelning** utifrån bidrag på lika villkor bör också ske.

tyresö församlingssamråde 2

tyresö församlingssamråde 2 verksamhetsberättelse

Verksamhets-
berättelse
2016

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser	4
2	Mål och resultat	7
2.1	Måluppfyllelse	7
	Livskvalitet - den attraktiva kommunen	7
	Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	7
	God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter	11
	Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.....	11
	Attraktiv arbetsgivare	12
	Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.....	12
	Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.....	12
	Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.....	12
2.2	Uppföljning av uppdrag från kommun- och nämndplan.....	13
	Konkurrensutsättning.....	13
	Ekologiska livsmedel.....	13
	Taxor och avgifter	13
	Arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet	13
	Genomlys behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar	13
	Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	14
	Stärka studie- och yrkesvägledningen	14
	"En skola för var och en" - inkluderande lärmiljöer	14
	Fortsatt arbete med värdegrund och inkluderande lärmiljöer	15
	Fritidshemmens kvalitet.....	15
	Förvaltningen tar fram en IT-strategiplan	15
	Översyn av samtliga styrdokument.....	15
	Gemensamt mellan nämnderna BUN, SN och GAN.....	16
	Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning hos barn och unga.....	16
	Föräldrastöd.....	16
	Nyanlända elever.....	16
	Gemensamt mellan nämnderna BUN och GAN	17
	Sommar skola	17

2.3	Uppföljning av verksamhet och kvalitet.....	17
2.4	Uppföljning av verksamhet och ekonomi	20
	Resultaträkning för verksamhetsområde grundskola och grundsärskola inklusive fritidshem	22
	Driftsredovisning per verksamhet.....	23
3	Uppföljning av riskhanteringsplan	25
4	Sammanfattande slutsatser utifrån analysunderlag	26
4.1	Slutsatser.....	26
4.2	Prioriterade områden att arbeta vidare med.....	26

1 Viktiga händelser

Grundskolan uppmärksammas

Tyresö hamnar i år på plats nummer 48 av Sveriges 290 skolkommuner i SKL:s årliga ranking Öppna jämförelser. resultat som innebär att kommunen klättrat på listan och sedan 2015 är vi en av de 50 bästa skolkommunerna i landet – ett mål som kommunen haft länge. Nyboda skola har under året blivit uppmärksammad tack vare arbetet med främst nyanlända elever och haft besök av både kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke och partiledaren Anna Kinberg Batra.

Statlig satsning på lärarlöner

Regeringens satsning Lärarlönelyftet har ökat lönespridningen bland lärarna och höjt medellönen. Bland de som uppfyllde grundkraven var det 54 procent som fick ta del av lönepåslaget. Kommunen fick totalt 12,5 miljoner i statliga medel till satsningen varav 6,1 miljoner kronor nyttjades hösten 2016. Grundskolan fick ta del av cirka 84 procent av den totala budgeten vilket kom 242 legitimerade lärare, utbildade fritidspedagoger och modersmålslärare till del. Löneökningarna blir permanenta i Tyresö kommun.

Ändringar i läroplanen och utökning av timplanen

Under sommaren 2016 kom två kompletterande delar till läroplanen (lgr11) kapitel 3 för förskoleklassen samt kapitel 4 för fritidshemmet, vilket kommer att leda till en genomgång av verksamheterna.

Med start 1 juli 2016 utökades undervisningstiden i matematik med 105 timmar i grundskolan, grundsärskolan (utom träningskolan), specialskolan och sameskolan. Den utökade undervisningstiden gällde för elever som började årskurs 4 hösten 2016 (för elever som gick i årskurs 5-9 tillämpades övergångsbestämmelser). Den totala undervisningstiden i matematik för de eleverna blev därmed minst 1 125 timmar. Enligt den kommunala finansieringsprincipen ska beslut som innebär nya obligatoriska uppgifter för kommunerna åtföljas av en statlig finansiering. Under 2016 avsattes medel för detta ändamål inom det Allmänna bidraget till kommuner.

Ny lagstiftning och nya Allmänna råd om utbildning för nyanlända elever

Med Skolverkets nya Allmänna råd från april 2016 kom tydligare skrivningar om vad som gäller för undervisning av nyanlända. Den verksamhet som bedrevs i Tyresö uppfyllde i stort kraven i de Allmänna råden. De nya kraven på kartläggning enligt Skolverkets kartläggningsmaterial ställer krav på ändrade rutiner kring mottagandet. Första mottagningsmötet (reglerat i Skollagen) sköts numera av chef för modersmålsenheten tillsammans med modersmålslärare och den nyanlända eleven. Därefter tar skolan emot och genomför två obligatoriska kartläggningar: elevens användning av skriftspråk (litteracitet) och elevens

förmåga att använda matematiskt tänkande (numeracitet). Detta kräver mer resurser lokalt än tidigare modell.

Organisationen verkställs och utvärderas

Den 1 januari 2016 realiserades förvaltningens nya organisation. Förskoleverksamheten skiljdes från grundskolans organisation och verksamhetscheferna för förskola och grundskola blev chefer för förskolechefer respektive rektorer. För att åstadkomma en organisation med en ökad likvärdighet mellan de kommunala grundskolorna, större möjligheter för rektorerna att driva ett gott pedagogiskt ledarskap samt en hållbar organisation där resurserna används på ett effektivt sätt var målet att varje skola skulle ha en rektor. Under året rekryterades nio rektorer och organisationen gick från att ha totalt nio rektorer till tolv rektorer vid årets slut. Under hösten delades enheten Krusboda och Dalens skolor till två separata enheter. Därmed kvarstår endast en enhet med fler än en skola under samma rektor, vilket är Fornuddens skola och Sofiebergsskolan.

I syfte att stärka koncerntänket och likvärdigheten för alla våra barn och elever togs beslut om att centralisera kostnaderna för lokalhyror och rektorslöner med start 2016. Beslutet innebar att elevpengen till skolorna minskades och att kostnadsfördelningen handläggs på förvaltningsnivå. Förberedelser påbörjades hösten 2016 inför starten av en ny samlad kostorganisation i kommunen. Med start 2017 kommer rektorer att frigöras från arbetsgivaransvaret för kökspersonal samt det operativa ansvaret för måltider i skolan. Kostnader för skolmåltid kommer att regleras genom ett portionspris.

Den centrala administrationen har förstärkts/omorganiserats under 2016. Funktionerna hanterar resursfördelning inom förskola, administration inom barn- och elevhälsan samt kvalitet och resultatuppföljning på grundskolan.

Under april-oktober utvärderades förvaltningens omorganisation. Ett hundratal personer intervjuades, såväl chefer och personal inom förvaltningen, som andra förvaltningschefer och chefer inom centralt placerade stödfunktioner. Majoriteten ställde sig positiva till delningen av förskola och grundskola och de effekter som följer av att respektive verksamhetsområde ges fullt fokus och leds av varsin verksamhetschef. Många utvecklingsprocesser har dragits igång och det finns stor förväntan på dess resultat.

Andelen nyanlända ökade under 2016

Läsåret 2015/2016 tog enheten för mångfaldsfrågor emot dubbelt så många ungdomar (94 stycken) som läsåret innan. De flesta var ensamkommande ungdomar från Afghanistan, men det kom även ett antal ensamkommande ungdomar från Somalia och Eritrea. Ett fåtal familjer med uppehållstillstånd kom från Syrien. Flertalet nyanlända kom till högstadiets årskurs 8 och 9.

Modersmålstjänsterna utökades och beträffande dari blev ökningen två heltidstjänster. Spridningen bland skolor som tog emot nyanlända ökade. Trots ökningen fick nyanlända snabbt en skolplacering. För att kunna höja flerspråkiga elevers resultat och skolornas meritvärden behövs stora insatser i svenska som andra språk, studiehandledning och möjlighet att utveckla sitt modersmål.

Behoven av elevplatser utreds

Under året utreddes behovet av elevplatserna på Dalskolan. Det konstaterades att det finns ett behov av elevplatser på skolan även framöver. Trots utredningen om Dalskolans framtid sökte fler elever än tidigare till årkurs 7 på skolan.

Ett ökat behov av elevplatser i årskurserna F-3 ledde under hösten till att beslut togs om att Sofiebergskolan endast ska ta emot elever i dessa årskurser. En långsiktig strategi, ur såväl ett pedagogiskt som ekonomiskt perspektiv, är att skapa skolor där lokalerna ger möjlighet till en F-9-organisation.

Minskad administration för tilläggsbeloppen

Modellen för fördelning av tilläggsbeloppen ändrades under 2016. Tidigare ansökte skolorna om alla typ av tilläggsbelopp. Det ändrades och cirka 40 procent av tilläggsbeloppen fördelades under 2016 direkt ut till kommunala skolorna utifrån samma fördelningsprinciper som den sociodemografiska modellen. Ändringen gällde behovsnivåerna 1-3 av 4. Det nya tillvägagångssättet har lett till ett minskat ansöknings- och dokumentationsförfarande, såväl på skolnivå som på förvaltningsnivå.

Nya planer som möjliggör långsiktigt arbete

Under året utarbetades fyra strategiska planer för förvaltningens arbete med behov av lokaler, digitalisering, säkerhet och gemensamma värdegrund. Under året startade även en arbetsgrupp för att arbeta mer strategiskt och långsiktigt med rekrytering. Inom grundskolan finns ett stort rekryteringsbehov av lärare.

Ökat fokus på säkerhetsarbete

Vid två tillfällen har förvaltningen övat sin krisorganisation. Under våren övades scenariot skolskjutning och under hösten övades scenariot gisslantagning på förskola. Utvärderingsrapporten av höstens övning visade att barn- och utbildningsförvaltningen hade bra rutiner och arbetssätt för att hantera en krissituation. Vissa förbättringsområden lyftes fram, exempelvis att tydliggöra roller och rutiner.

Särskilt yttrande

Ärende #1 Särskilt yttrande verksamhetsberättelse 2016 DnR;

Inför 2016 såg vi socialdemokrater många behov inom förskola och grundskola som resultat efter år av nedskärningsbudgetar i Tyresö. Genom att inte höja skol- respektive barnpeng till enheterna har många verksamheter fått skära ned i sin verksamhet för att hålla den tilldelade, enligt oss socialdemokrater för snäva, budgeten.

Trots nedskärningar och effektiviseringar ser vi hur personalen i våra verksamheter dagligen gör ett fantastiskt jobb. Men höga sjukskrivningstal inom förskola och grundskolan vittnar möjligen om priset för detta, något som måste få ett trendbrott.

Vi socialdemokrater hade över 22 miljoner mer till förskola och skola i 2016 års budget, än den nu borgerliga alliansen. Pengar som hade gjort stor skillnad i våra verksamheter. De satsningar som gjordes på förskolan inför 2016, 10 miljoner, kunde genomföras tack vare regeringens välfärdssatsning. De satsningar som gjorts inom förskola och skola beror på att vi har en socialdemokratiskt ledd regering som ser vikten av att satsa på våra barn. Vi kan tack vare statliga medel i Tyresö möjliggöra ett lärarlönelyft, minskade barngrupper i förskolan och ökad personaltäthet i grundskolan. Däremot hade dessa satsningar fått än större effekt om de mötts av kommunala satsningar som möjliggjort att fler pedagoger kunnat anställas och fler lärare blivit tilldelade en löneökning. Dessa satsningar uteblev dessvärre.

Med en ökad konkurrens av närliggande kommuner har vi under de senaste åren diskuterat vikten av en lönepolitik som gör att vi kan behålla, rekrytera och attrahera de bästa pedagogerna. Med en stigande sjukskrivningsgrad inom både förskola och skola är det alarmerande att inte mer görs för att behålla de skickliga pedagogerna i Tyresö. Nu har ett projekt inletts där sjukskrivningarna ska ses över, det är positivt liksom att fackförbundens kamp för inköpet av arbetskläder till förskolepersonal, äntligen vunnit gehör och genomförts.

Ett gemensamt område som berör både förskola och grundskola är Tyresös inkluderingsarbete. För att inkludering ska fungera krävs att tillräckliga resurser tillskjuts, i form av lokaler, personal och eventuella hjälpmedel. Om det inte fungerar riskerar barn med exempelvis NPF att istället, exkluderas. Det måste finnas en flexibilitet i verksamheternas organisation att på riktigt arbeta utifrån värdegrunden- en skola för var och en, som är, icke att förglömma – en viktig del i skollagen.

Med de förändringar som gjorts under dels förra året, men även tidigare gällande centralisering av skolpeng, neddragning av tilläggsbelopp och nedskärningar inom verksamheterna- är det barnen som har det tuffast som drabbas hårdast- till en början. Men när stöd uteblir till en enskild elev, drabbas även en hel klass och arbetsbördan för pedagogen riskerar att bli orimligt hög. Det är beklagligt att vi ser

den utvecklingen i Tyresös skolor. Vi socialdemokrater är bekymrade över hur stödet i form av olika tilläggsbelopp, verkligen går till de elever som har behov. Vi socialdemokrater i Tyresö hade ett annat budgetförslag som hade möjliggjort satsningar på Tyresös barn och unga, istället för fortsatta nedskärningar.

Kommentarer grundskolan

Att omorganisationen varit positiv för grundskolan råder inget tvivel om. Skolans rektorer har fått fokusera på grundskolans utmaningar. Det ska bli spännande att följa rektorernas arbete med enheterna då även nio nya rektorer rekryterats under året.

Däremot är vi socialdemokrater oroade över den utveckling som innebär att mer och mer av skolpengen centraliseras. Det är alltid bra att se över hur likvärdigheten i våra skolor kan förbättras och kvalitén stärkas, men ju mindre budgetutrymme som ges skolan, desto mindre handlingsutrymme blir det för rektorerna att styra över sin budget. Nu ser vi hur kostnader för städ, mat, rektorslöner, hyra och även pengar för sociodemografiskt belopp, tas från skolpengen innan den fördelas på enheterna.

Vi socialdemokrater har länge argumenterat för att hyressystemet måste ses över. Även med gjorda förändringar är vi inte framme vid en hyressättningsmodell som är rimlig utefter rådande förutsättningar. Ytterligare en översyn bör göras.

När det gäller tilläggsbeloppet för barn i behov av särskilt stöd, står att läsa på sidan sex i verksamhetsberättelsen att förändringen av "modellen för fördelning av tilläggsbeloppen" inneburit minskad administration för enheterna, och det är sant. Administrationen för skolorna har minskat- och det är bra- men även resurserna till skolorna har minskat. I nämndplanen inför 2016, gick att läsa att förändringen av fördelningen av tilldelningsbeloppen noga skulle följas, någon sådan uppföljning finns inte i verksamhetsberättelsen och vi saknar en sådan analys. Vi socialdemokrater vill vara försäkrade om att barn i Tyresös skolor, ges det stöd de har rätt till. Om inkludering ska ske på rätt sätt måste rätt förutsättningar ges i form av resurser.

Grundskoleplatser

Arbetet med grundskoleplatser i en växande kommun är ett ständigt pågående arbete. Därför är det sorgligt att se den moderatledda borgerliga alliansens oförmåga att ta strategiska väl avvägda beslut för de grundskolor vi idag har i kommunen.

Dalskolan är ett tydligt exempel på detta, där den borgerliga majoriteten gått från att vilja lägga ned skolan, till att flytta den till gymnasiet och göra om den till en förskola- till att nu – vilja bygga ut den. En utbyggnad av Dalskolan är ett förslag vi socialdemokrater stöder och länge påtalat, varit det enda rimliga alternativet.

Även Sofiebergsskolan har varit under diskussion. Vi socialdemokrater hävdar att vilken verksamhet som drivs i våra enheter är politiska beslut, visserligen med behovsanalyser och underlag från aktuell förvaltning för väl avvägda beslut. Men, vill politiker att en verksamhet ska finnas kvar vid en skola – arbetar politiken får att ett sådant beslut verkställs. Vi har från socialdemokratiskt håll under 2014 och 2015 uttryckt farhågor om att Sofiebergsskolans mellanstadium skulle komma att läggas

ned av Tyresös moderater, vi har beskyllts för att ljuga. Nu har mellanstadiet på Sofiebergsskolan lagts ned.

Vi uttrycker nu en stor oro över att Sofiebergsskolan, när nya Fornuddens skola byggs, överhuvudtaget inte kommer att erbjuda grundskoleplatser. Det då den nya skolan inte har underlag för det elevunderlag som det byggs för. Ekvationen är för oss enkel, då ingen skola i Tyresö tillåts ha tomma grundskoleplatser.

Det är sorgligt att det enda underlag i politiska beslut är den SWECO rapport som presenterades för en tid sedan, en rapport med många brister.

Mål och resultat

Att Tyresö ska vara en av Sveriges bästa skolkommuner är ett bra mål som vi socialdemokrater instämmer i. Vi ser hur vissa resultat är glädjande, samtidigt som vi har vi problem med de stora skillnaderna som finns mellan skolor i Tyresö, men även mellan elevgrupper på skolor. Vi anser att nämnden inte agerar tillräckligt kraftfullt för att minska klyftorna. Alla barn ska ges samma förutsättningar att nå så långt som möjligt, oavsett skola och bakgrund, så är tyvärr inte fallet idag.

Ett mål som försämrats, som det inte diskuterats om i nämnden, är det mål om att Tyresös elever har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval. Det vore intressant att ta del av arbetsgruppens slutsatser och analyser i frågan.

Gällande målet om god och långsiktig hushållning delar vi socialdemokrater uppfattning att skattebetalares pengar ska hanteras varsamt och effektivt. Däremot ställer vi socialdemokrater oss den frågan om det kan vara så att den stigande sjukskrivningsgraden inom grundskolan och den oroväckande höga andelen lärare som under 2016 valde att lämna kommunen, är signaler om att verksamheten för Tyresös barn kostar mer än vad som nu budgeteras från den borgerliga politiska majoriteten?

Ett mål som nämns är det att arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet. Den borgerliga majoriteten med moderaterna i spetsen har gett vallöften och formulerat mål om ökad lärartäthet och ökade löner. Det är därför särskilt intressant att läsa i den borgerliga majoritetens verksamhetsberättelse att större delen av de kommunala grundskolornas underskott beror på "obalans mellan antalet elever och personalkostnader". I klartext betyder det att det finns för många lärare i Tyresös kommunala skolor. Det tror inte vi socialdemokrater. Det nämns att statsbidrag om 10.3 miljoner betalats ut från regeringen för att öka antalet lärare på lågstadiet – däremot står inte att läsa *hur* lärartätheten har förbättrats. Antalet årsarbetare som satsningen motsvarar står skrivet- dock ska vi minnas att många skolor använde bidraget för att undvika uppsägningar p.g.a det tuffa ekonomiska läget i slutet av 2016. Frågan kvarstår hur målet om ökad personaltäthet förändrats under 2016, vilket tyvärr inte framgår av verksamhetsberättelsen.

Kränkningar

Antalet anmälningar för kränkande behandlingar ökar i Tyresös grundskolor. Det är allvarligt. Att genast göra en utbildningsinsats inom området, är bra, vilket ska ske under 2017. Något som tidigare diskuterats från oss socialdemokrater i nämnden, men även föreslagits från miljöpartiet i en motion- som då röstades ned av den borgerliga majoriteten.

Fritidshem

Vi socialdemokrater saknar en redovisning kring det utvecklingsarbetet som pågår för fritidshemmens räkning. Sedan 2015 när skarp kritik riktades mot Tyresös fritidsverksamhet har inget diskuterats i nämnden avseende fritidshemmen. Det är snart två år sedan och det är anmärkningsvärt att fritidshemsverksamheten därför inte ges större utrymme i verksamhetsberättelsen.

Ekonomi

Sammantaget är det ekonomiska läget, de höga sjuktalen inom grundskolan och antalet som väljer att lämna Tyresö kommun som arbetsgivare- oroande högt och allvarligt oroande signaler om att det råder en obalans i våra verksamheter kring förväntningar om minskade barngrupper och bättre villkor och verklighetens facit med tuffare villkor. Krafttag och insatser måste snarast göras för att upprätthålla Tyresös mål som en av de bästa skolkommunerna i Sverige. Igen, vi socialdemokrater beundrar vår pedagogiska personal i Tyresö som med rådande förutsättningar gör ett fantastiskt jobb.

Att få bukt med underskott genom att förändra resursfördelningssystem från anslag till peng (läs särskola) tror vi inte är rätt lösning. En utvärdering av det förändrade pengsystemet till särskolan, som dessutom infördes innan beslut fattats, är nödvändig för att se att verksamheten tilldelas rätt resurser.

De fyra skolor som gått med underskott under 2016 hotades alla av vikarie- och inköpsstopp. Det ska ses i ljuset av en ansträngd verksamhet.

Slutligen en kommentar kring grundskolans resultat, vilket återigen visar ett underskott på över 7 miljoner. Den största kostnaden inom skolan är personal. Med tanke på de senaste årens underskott med parallella nedskärningar infinner sig frågan om den borgerliga majoriteten skjuter till tillräckliga medel för befintliga behov? Sedan måste vi socialdemokrater kommentera den skrivning gällande att kostnaderna sägs ha ökat i och med att subventioneringen av arbetsgivaravgiften för unga tagits bort. Det stämmer till viss del. Den har tagits bort – men i gengäld kompenseras Tyresö kommun för den ökade kostnaden, så om nämnden och politiken tagit beslut i linje med kompensationen – hade den ökade kostnaden kompenserats.

Kommentarer förskolan

Även inom förskolan vill vi socialdemokrater uttrycka ett stort tack till Tyresös pedagogiska personal som under 2016 gjort ett fantastiskt jobb inom våra verksamheter.

Omorganisationen som gjordes inför 2016 har varit ett rejält lyft för förskolan och inneburit att förskolechefen getts möjlighet att fokusera enbart på förskolefrågor. Det statsbidrag som tilldelats förskolan för minskade barngrupper har använts effektivt av enheterna för att möjliggöra att grupper kan delas upp under dagen. Vi socialdemokrater hade gärna sett att kommunala medel tillskjutits för att även kunna anställa fler pedagoger.

Det är glädjande att ta del av det arbetet som nu sker för att stärka den pedagogiska kvalitén inom förskolan med kollegiala forum, förstärkningar i arbetsmiljön och kompetensutvecklingsfrämjande insatser. Tillsammans med insatser mot sjukfrånvaron hoppas vi att det kan ge effekt på de alltför höga sjuktalen inom förskolan under 2017.

Gällande förskoleplatsbristen så är det beklagligt att den moderatledda borgerliga majoriteten under sina 18 år vid makten, inta tagit bättre ansvar för att tillse att vi har tillräckligt med förskoleplatser för Tyresös barn. De tillfälliga paniklösningar i form av baracker som nu ställs upp runt om i Tyresö bidrar inte till en attraktiv kommun med livskvalitet (ett mål taget från kommunplanen) för de föräldrar som oroas var och när de får en förskoleplats till sina barn.

Mål och resultat

Att 90 % av vårdnadshavarna inom förskolan är nöjda med sin förskoleplats är bra, däremot visar frågeområdet på en nedåtgående trend, vilket vi socialdemokrater tror kan bero på de stora barngrupper som Tyresö har.

Gällande målet om att lärandet ska öka i verksamheterna är det positivt att stödet från RUC stärks till enheterna.

Liksom grundskolan har förskolan ett alltför högt sjukskrivningstal och det är oroande. Med en sjukfrånvaro på över 10 % krävs krafttag. Vi väntar med spänning på projektet kring sjukskrivningarna och resultatet av det arbetet.

Förskolan gör ett litet överskott under 2016 trots tuffa ekonomiska utmaningar. Vi socialdemokrater hade dock velat se en annan verksamhet i våra förskolor och tilldelade förskolan mer resurser i vår budget för 2016, för att möjliggöra fler pedagoger, mindre barngrupper och ökat stöd till verksamheterna med ökat kvalitetfokus som syfte.

För den socialdemokratiska gruppen

Jannice Rockstroh

Särskilt yttrande från Miljöpartiet efter möte Barn och Utbildningsnämnden 20170222

Tyresö kommun säger sig vilja vara en attraktiv arbetsgivare. Tyvärr anser inte Tyresö kommuns medarbetare att Tyresö kommun lever upp till sina ambitioner.

Enligt senaste medarbetarenkäten skulle endast fyra av tio medarbetare rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare. Sjukfrånvaron är hög (10% i förskolan) och fortsätter öka (+2% sedan 2014), oklart för vilket år i ordningen.

Det är inte acceptabelt.

Enligt tjänstemännen är det särskilt långtidssjukfrånvaron som är problematisk. På fråga vad medarbetarna själva anser nämner tjänstemännen att många medarbetare uppger att Tyresö kommun "inte är tillräckligt duktiga på att ta hand om idéer", alltså bristande delaktighet, som en huvudledning till de dåliga och sjunkande resultaten. Särskilt verksamhetschefen för förskolan nämner att en rad åtgärder vidtagits för att häva trenden.

MP vill betona vikten av att grundligt analysera vari problemen bottnar. I det sammanhanget anser MP att forskningsprojektet Stamina - som innebär att varje enskild medarbetare inom förskolan kommer att intervjuas - är mycket angeläget. Något liknade borde göras inom grundskolan.

MP anser att om Tyresö kommuns ambition att vara en attraktiv arbetsgivare ska tas på allvar så bör resultaten ställas i relation till de bristande ekonomiska förutsättningar som den styrande majoriteten gett verksamheterna, vilket bl. a. yttrar sig i kraftiga underskott, att antalet barn per pedagog i förskolan ökat de senaste åren liksom att lönerna inte är tillräckligt konkurrenskraftiga. MP uppskattar att det finns höga ambitioner hos kommunen att mäta och öka delaktigheten i skolorna men vi tror att den delaktigheten måste börja i kommunledningen och fortplanta sig till skolledare - lärare - elever - föräldrar. Kort sagt skall barn/elever och föräldrar känna sig mer hörda, måste personalen också göra det.

För Miljöpartiet i Barn och Utbildningsnämnden

Ingmar Jansson

Lennart Berglund

Lilian Nylinder

Vänsterpartiet

2016/BUN 0151

ERSÄTTARYTTRANDE

Barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2017-02-22

Ärende 1. Verksamhetsberättelse 2016

Vänsterpartiet hade om vi haft rösträtt deltagit i beslutet att godkänna verksamhetsberättelserna för förskola och grundskola. Vi vill däremot framföra följande synpunkter;

Förskolan

Det är glädjande att förskolorna totalt sett har lyckats hålla sina budgetar. Men vi vill ändå påpeka att i Vänsterpartiets kommunplan 2016 hade vi avsatt flera miljoner mer än majoriteten och på så sätt snabbare kunnat minska barngruppernas storlek och anställa fler pedagoger.

Vi ser positivt på att förvaltningen i den nya organisationen beslutat att förskolorna är sina egna resultatenheter istället för att som tidigare höra till en större resultatenhet tillsammans med någon eller några grundskolor. Det kan enligt vår uppfattning vara en av förklaringarna till att förskolorna nu sammanlagt lyckats hålla budgeten.

Vi är kritiska till att processen med att minska barngruppernas storlek till åtminstone det av Skolverket rekommenderade barnantalet går så sakta och att de enda ansatser till detta sker med det särskilda statsbidrag som kommit vissa förskolor till del. Vi anser att det är hög tid att alliansen börjar uppfylla sitt löfte inför valet 2014 om att minska barngruppernas storlek.

Det är allvarligt att så lite som 48 % av personalen i förskolan anser att de kan rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare även om siffrorna inte är jämförbara med år 2015. Här behövs krafttag för att förbättra arbetsmiljön och arbets- och lönevillkoren för våra pedagoger i förskolan.

As

Desto mer allvarligt är den höga sjukfrånvaron som nu år 2016 uppgår till hela 10 %. Här behövs snabba åtgärder för att minska sjuktalet och vi i Vänsterpartiet befarar att det höga sjuktalet i mycket stor utsträckning beror på den höga arbetsbelastningen med alltför stora barngrupper.

Grundskolan

Vänsterpartiet ser positivt på den nya organisationen även inom grundskolans område. Tillsättandet av en central chef och det faktum att rektorerna nu fått mer till att vara de pedagoger de ska vara, kommer enligt vår övertygelse att få goda effekter på arbetet i våra grundskolor.

Ett av målen för grundskolan är att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa kommuner. Förvisso är det bra att Tyresö nu är på plats 48 av Sveriges 290 kommuner. Målet var satt till att vi skulle vara bland de 50 bästa skolkommunerna och det är nu nått. Samtidigt vill vi i Vänsterpartiet påpeka att de indikatorer som räknas med – elevernas behörighet till gymnasium, meritvärde, föräldrar och elever som är nöjda med skolvalet – inte mäter alla faktorer som borde vara grunden för en bedömning om bästa skolkommun. Till exempel finns inte indikatorn antalet elever per lärare och andelen behöriga lärare med i bedömningen.

Sedan en tid tillbaka delas tilläggsbeloppet för barn i behov av särskilt stöd ut enligt samma principer som det socioekonomiska tillägget. Detta har inneburit besparingar i administrationen. Vi är tveksamma till om tilläggsbeloppet på detta sätt kommer alla barn i behov av särskilt stöd till godo. I Tyresö har vi sedan länge fyra kriterier som ska vara uppfyllda för att en elev ska få det socioekonomiska tillägget. Om man sneglar på andra kommuner så har de flesta enbart två eller tre olika kriterier. Vänsterpartiet vill med detta säga att vi i vår kommunplan under flera år har krävt en utvärdering av det socioekonomiska tillägget och dess urvalskriterier, något som är än mer aktuellt nu är tilläggsbeloppet betalas ut på samma grunder.

Kostnaden för resor till och från skolor på grund av fler externa placeringar och resor till modersmålsundervisning har ökat väsentligt. Framst är det externa placeringar som ökat. Vänsterpartiet anser att nämnden borde fundera över om inte kostnaderna kan minskas genom att skapa nya mindre klasser med specialpedagoger i några grundskolor för att kunna minska kostnaderna.

Som vanligt saknar vi en mer utförlig redovisning för hur verksamheten på våra fritidshem fungerar och hur dessa har kunnat uppfylla målen. Till exempel skulle informationen till föräldrar förbättras, men det står ingenting om detta i årets redovisning. Vi förväntar oss en mer utförlig beskrivning till nästa år. Vi ser fram emot att få ta del av det arbete som förvaltningen nu startat för att

utveckla fritidshemmens kvalitet och hoppas på en redovisning av det arbetet under innevarande år. Fritidshemspersonalen har uttryckt ett stort behov av fortbildning speciellt eftersom kommunen nu arbetar med inkluderande lärmiljöer. Det behövs specialkunskap för att kunna möta barn med olika fysiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Till sist några allmänna synpunkter.

Det vore önskvärt att förskola och grundskola samordnar sin bedömning av måluppfyllelse. Inom förskolan kan vi i ett fall läsa att målet är delvis uppfyllt men om vi jämför med grundskolan så anser man ett mål med samma procentsats vara helt uppfyllt.

I övrigt kan vi glädja oss åt att verksamhetsberättelserna till sin struktur och innehåll blir bättre för varje år som går och ger oss förtroendevalda en bra sammanfattning över hur verksamheterna har fungerat under året.

För Vänsterpartiet

Inger Gemicioglu

Ersättare i barn- och utbildningsnämnden

Datum 2017-02-22
Tid 18:30
Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

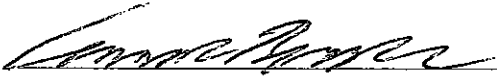
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
och tid 2017-02-28

Paragrafer 10 - 18

Sekreterare
Marit Andersson

Ordförande
Anki Svensson Åsa de Mander § 18

Justerande
Lennart Berglund

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Barn- och utbildningsnämnden
Sammanträdesdatum 2017-02-22
Datum då anslaget sätts upp 2017-02-28
Datum då anslaget tas ned 2017-03-22
Förvaringsplats för protokollet Barn och utb arkiv plan 4

Underskrift
Marit Andersson

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anki Svensson (M) (ej § 18)
Åsa de Mander (L)
Jannice Rockstroh (S)
Christer Flodfält (M)
Sonja Gustafsson (M)
Jerry Svensson (S)
Mikael Fallmo (S) (ej § 18)
Lennart Berglund (MP)
Ingmar Jansson (MP)
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Mattias Eriksson (KD)

Ersättare

Eric Olm (M)
Rita Axelsson Florio (S) (tjänstgör § 18)
Håkan Ljung (S)
Johanna Schaub (S)
Mats Larsson (L) (tjänstgör § 18)
Inger Gemicioglu (V)
Rode Kennerberg (KD)
Helen Dwyer (C)

Frånvarande

Hampus Degramo (M)
Anna Herber (L)
Lilian Nylinder (MP)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------